

ANNESS I

SOMMARJU TAL-KARATTERISTIČI TAL-PRODOTT

1. ISEM IL-PRODOTT MEDICINALI

Exforge 5 mg/80 mg pilloli miksijsa b'rita
Exforge 5 mg/160 mg pilloli miksijsa b'rita
Exforge 10 mg/160 mg pilloli miksijsa b'rita

2. GHAMLA KWALITATTIVA U KWANTITATTIVA

Exforge 5 mg/80 mg pilloli miksijsa b'rita

Kull pillola miksijsa b'rita fiha 5 mg ta' amlodipine (bhala amlodipine besylate) u 80 mg valsartan.

Exforge 5 mg/160 mg pilloli miksijsa b'rita

Kull pillola miksijsa b'rita fiha 5 mg ta' amlodipine (bhala amlodipine besylate) u 160 mg valsartan.

Exforge 10 mg/160 mg pilloli miksijsa b'rita

Kull pillola miksijsa b'rita fiha 10 mg ta' amlodipine (bhala amlodipine besylate) u 160 mg valsartan.

Għal-lista shiħa ta' eċċipjenti, ara sezzjoni 6.1.

3. GHAMLA FARMAČEWTKA

Pillola miksijsa b'rita

Exforge 5 mg/80 mg pilloli miksijsa b'rita

Pillola safra skura, tonda miksijsa b'rita b'xifer imżerċaq, ittimbrata "NVR" fuq naħha u "NV" fuq l-ohra. Daqs approssimattiv: dijametru 8.20 mm.

Exforge 5 mg/160 mg pilloli miksijsa b'rita

Pillola safra skura, ovali miksijsa b'rita, ittimbrata "NVR" fuq naħha u "ECE" fuq l-ohra. Daqs approssimattiv: 14.2 mm (tul) x 5.7 mm (wisa').

Exforge 10 mg/160 mg pilloli miksijsa b'rita

Pillola safra čara, ovali miksijsa b'rita, ittimbrata "NVR" fuq naħha u "UIC" fuq l-ohra. Daqs approssimattiv: 14.2 mm (tul) x 5.7 mm (wisa').

4. TAGHRIF KLINIKU

4.1 Indikazzjonijiet terapewtiċi

Kura għall-pressjoni li tkun għolja b'mod naturali.

Exforge hu indikat għall-użu fl-adulti li jkollhom pressjoni għolja li ma tkunx kontrollata b'terapija ta' amlodipine jew valsartan mogħtija waħidhom.

4.2 Požologija u metodu ta' kif għandu jingħata

Požologija

Id-doża ta' Exforge rakkodata hija pillola waħda kuljum.

Exforge 5 mg/80 mg jiġi lill-pazjenti li ma jkollhomx pressjoni kontrollata tajjeb b'amlodipine 5 mg jew valsartan 80 mg waħidhom.

Exforge 5 mg/160 mg jiġi lill-pazjenti li ma jkollhomx pressjoni kontrollata tajjeb b'amlodipine 5 mg jew valsartan 160 mg waħidhom.

Exforge 10 mg/160 mg jiġi lill-pazjenti li ma jkollhomx pressjoni kontrollata tajjeb b'amlodipine 10 mg jew valsartan 160 mg waħidhom jew b'Exforge 5 mg/160 mg.

Exforge jiġi l-ikel jew mingħajr ikel.

Huwa rakkodata li d-doži tal-komponenti (i.e. amlodipine u valsartan) ikunu miżjud b'mod individwali qabel ma' tkun konsidrata l-bidla għal fuq doža-fissa kombinata. Meta jkun klinikament xieraq, bidla diretta minn monoterapija għal kombinazzjoni b'doža fissa tista' tiġi konsidrata.

Għall-konvenjenza, pazjenti li qed jieħdu amlodipine u valsartan minn pilloli/kapsuli separati jistgħu jinqalbu għal Exforge li fihom l-istess doži tal-komponenti.

Indeboliment renali

M'hemmx dejta klinika disponibbli f'pazjenti b'indeboliment renali qawwi. M'hemmx bżonn ta' tibdil fid-dožagg għall-pazjenti li għandhom indeboliment renali hafif għal moderat. Meta jkun hemm indeboliment renali moderat, ta' min jagħmel monitoraġġ tal-livelli ta' potassju u kreatinina.

Indeboliment tal-fwied

Exforge huwa kontra-indikat f'pazjenti b'indeboliment tal-fwied qawwi (ara sezzjoni 4.3).

Għandha tintuża kawtela meta jingħata Exforge lill-pazjenti li jsorfu minn indeboliment tal-fwied jew mard ta' imblokkar tal-marrara (ara sezzjoni 4.4). F'pazjenti b'indeboliment tal-fwied hafif jew moderat mingħajr kolestażi, l-ogħla doža rakkodata ta' valsartan hija 80 mg. Ma ġiex stabbilit reġim ta' dožagg ta' amlodipine għal pazjenti b'indeboliment epatiku hafif sa moderat. Meta pazjenti eligibbli bi pressjoni għolja (ara sezzjoni 4.1) li għandhom indeboliment epatiku jinqalbu għal amlodipine jew Exforge, għandha tintuża l-inqas doža disponibbli ta' amlodipine bħala monoterapija jew tal-komponent ta' amlodipine, rispettivament.

Pazjenti anzjani (età 65 sena jew aktar)

F'pazjenti anzjani, hija meħtieġa l-kawtela meta tkun qed tiżdied id-doža. Meta pazjenti eligibbli anzjani bi pressjoni għolja (ara sezzjoni 4.1) jinqalbu għal amlodipine jew Exforge, għandha tintuża l-inqas doža disponibbli ta' amlodipine bħala monoterapija jew tal-komponent ta' amlodipine, rispettivament.

Popolazzjoni pedjatrika

Is-sigurtà u l-effikaċċa ta' Exforge fit-tfal ta' taħbi it-18-il sena ma ġewx determinati s'issa. M'hem l-ebda data disponibbli.

Metodu ta' kif għandu jingħata

Użu orali.

Huwa rakkodata li Exforge jittieħed ma' ffit ilma.

4.3 Kontraindikazzjonijiet

- Sensitività eċċessiva għas-sustanzi attivi, għad-derivati dihydropyridine, jew għal kwalunkwe sustanza mhux attiva elenkata fis-sezzjoni 6.1.
- Indeboliment tal-fwied qawwi, ċirroži tal-marrara jew kolestaži.
- L-użu fl-istess hin ta' Exforge ma' prodotti li jkun fihom aliskiren f'pazjenti b'dijabete mellitus jew indeboliment tal-kliewi (GFR <60 ml/min/1.73 m²) (ara sezzjonijiet 4.5 u 5.1).
- It-tieni u t-tielet trimestri tat-tqala (ara sezzjonijiet 4.4 u 4.6).
- Pressjoni baxxa severa.
- Xokk (inkluż xokk kardjogeniku).
- Imblokk tal-passaġġ ta' tfigħ il-barra tal-ventrikolu tax-xellug (eż. kardjomijopatija ipertrofika ostruttiva u stenosi aortika ta' grad għoli).
- Insuffiċjenza tal-qalb emodinamikament instabbi wara infart mijokardijaku akut.

4.4 Twissijiet speċjali u prekawzjonijiet ghall-użu

Is-sigurtà u l-effikaċja ta' amlodipine fi kriżi ta' pressjoni għolja ma ġietx stabilita.

Tqala

L-antagonisti tar-Riċetturi ta' Angiotensin II (AIIRAs) m'għandhomx jinbdew waqt it-tqala. Sakemm ma jkunx ikkunsidrat bħala meħtieġ li l-kura b'AIIRA titkompli, pazjenti li qed jippjanaw tqala għandha titbiddilhom il-kura kontra l-pressjoni għolja għal oħra alternattiva b'mediċini kontra l-pressjoni għolja li għandhom profil ta' sigurtà stabiliti għall-użu fit-tqala. Meta t-tqala tkun iddianjostikata, kura b'AIIRAs għandha titwaqqaf immedjatament, u, jekk xieraq, għandha tinbeda kura alternattiva (ara sezzjonijiet 4.3 u 4.6).

Pazjenti nieqsa mis-sodium u/jew volum

Pressjoni baxxa eċċessiva dehret f'0.4% tal-pazjenti b'pressjoni għolja mingħajr kumplikazzjonijiet li kienet kurata b'Exforge fi studji kontrollati bi plaċebo. F'pazjenti b'sistema ta' renin-angiotensin attivata (bħall pazjenti nieqsa mill-melħ u/jew volum li qed jirċievu doži ta' dijuretiċi għoljin) li qed jirċievu imblokkaturi tar-riċetturi ta' angiotensin, tista' taqa' l-pressjoni b'mod sintomatiku. Qabel tibda l-kura b'Exforge huwa rakkommandat li din tiġi korretta jew inkella jkun hemm sorveljanza medika mill-qrib meta tibda l-kura.

Jekk taqa' l-pressjoni b'Exforge, il-pazjent għandu jitqiegħed mindud wiċċeu 'l fuq u jekk ikun meħtieġ, jingħata infużjoni fil-vina b'ilma bil-melħ. Il-kura tista' titkompli meta l-pressjoni tkun stabbli.

Iperkalimja

L-użu fl-istess ħin ma' sustanzi li fihom potassjupotassju, dijuretiċi li-jfaddlu potassju, sustanzi li jittieħdu flok il-melħ li fihom il-potassju, jew prodotti mediċinali oħrajn li jistgħu jgħollu l-livelli ta' potassju (eparina, ecc) għandhom jintużaw bil-kawtela u b'monitoraġġ frekwenti tal-livelli ta' potassju.

Stenoži tal-arterja renali

Exforge għandu jintuża b'kawtela għall-kura tal-pressjoni għolja f'pazjenti b'steñozi unilaterali jew bilaterali tal-arterji renali jew stenoži ta' kilwa waħda minħabba li l-livelli ta' urea fid-demm u l-creatinita fis-serum jistgħu jiżiddu f'pazjenti bħal dawn.

Trapjant tal-kliewi

Sal-lum għad m'hemmx esperjenza bl-użu ta' Exforge f'pazjenti li riċentement hadu trapjant tal-kliewi.

Indeboliment tal-fwied

Valsartan, fil-parti l-kbira jiġi eliminat mhux mibdul permezz tal-bajl. F'pazjenti b'indeboliment fil-funzjoni tal-fwied, il-half life ta' amlodipine hija mtwwla u l-valuri ta' AUC huma ogħla; rakkomandazzjonijiet ta' dožaġġ ma ġewx stabbiliti. Għandha ssir attenzjoni partikolari meta Exforge jingħata lill-pazjenti li jsorfu minn indeboliment ħafif jew moderat jew mard ta' imblokkar tal-marrara.

F'pazjenti b'indeboliment tal-fwied ħafif sa moderat mingħajr kolestażi, l-ogħla doža rakkomandata ta' valsartan hija 80 mg.

Indeboliment renali

M'hemmx bżonn ta' tibdin fid-dožaġġ għall-pazjenti li għandhom indeboliment ħafif għal moderat (GFR >30 ml/min/1.73 m²). Meta jkun hemm indeboliment renali moderat, ta' min jagħmel monitoraġġ tal-livelli ta' potassju u kreatinina.

Pazjenti b'kondizzjoni primarja b'livelli għoljin ta' aldosterone

Pazjenti b'kondizzjoni primarja b'livelli għoljin ta' aldosterone m'għandhomx jiġu kurati b'valsartan li hu antagonist ta' angiotensin II peress li s-sistema ta' renin-angiotensin tagħhom hija effettwata mill-marda naturali.

Anġjoedima

Anġjoedima, inkluż nefha tal-larinġi u tal-glottide, li jikkawżaw imblukkar tas-sistema tan-nifs u/jew nefha tal-wieċċi, tax-xofftejn, tal-farinġi u/jew tal-ilsien, ġew irrapportati f'pazjenti li jkunu qed jingħataw kura b'valsartan. Uħud minn dawn il-pazjenti kienu esperjenzaw anġjoedima bi prodotti mediciinali oħrajn, inkluż inhibituri ta' ACE. Exforge għandu jitwaqqaf minnufih f'pazjenti li jiżviluppaw anġjoedima, u m'għandux jerga' jingħatalhom.

Anġjoedema intestinali

Ġiet irrapportata anġjoedema intestinali f'pazjenti ttrattati b'antagonisti tar-riċetturi tal-anġjotensin II, inkluż valsartan (ara sezzjoni 4.8). Dawn il-pazjenti kelhom uġiġi addominali, dardir, rimettar u dijarea. Is-sintomi għaddew wara l-waqfien tal-antagonisti tar-riċetturi tal-anġjotensin II. Jekk tiġi djanjostikata anġjoedema intestinali, valsartan għandu jitwaqqaf u għandu jinbeda monitoraġġ xieraq sakemm isseħħi riżoluzzjoni shiħa tas-sintomi.

Insuffiċjenza tal-qalb/infart postmijkardijaku

Bħala konsegwenza tal-inibizzjoni tas-sistema renin-angiotensin-aldosterone, tibdin fil-funzjoni renali tista' tkun mistennija f'indvidwi li huma suxxettibili. F'pazjenti b'insuffiċjenza severa tal-qalb li jkollhom funzjoni renali li tiddependi mill-attività tas-sistema renin-angiotensin-aldosterone, kura b' inhibituri ta' ACE u antagonisti tar-riċettur ta' angiotensin kienet assoċjata ma' oligurja u/jew azotemja li tavvanza u (rarament) insuffiċjenza akuta renali u/jew mewt. Konsegwenzi simili kienu rapportati b'valsartan. Evalwazzjonijiet ta' pazjenti b'insuffiċjenza tal-qalb jew infart postmijkardijaku għandhom dejjem jinkludu valutazzjoni tal-funzjoni renali.

Fi studju fit-tul, kontrollat bi placebo (PRAISE-2) b'amlodipine f'pazjenti b'NYHA (Klassifikazzjoni tal-Assoċjazzjoni tal-Qalb Ta' New York) III u IV, insuffiċjenza tal-qalb b'etjoloġija mhux iskemika, amlodipine kien assoċjat ma' numru akbar ta' rapporti ta' edima fil-pulmun minkejja li ma kienx hemm differenza sinifikanti fin-numru ta' pazjenti li l-insuffiċjenza tal-qalb marret għall-agħar meta mqabbla mal-plaċebo.

Imblokkaturi tal-kanali tal-kalċju, inkluż amlodipine, għandhom jigu użati b'kawtela f'pazjenti b'insuffiċjenza kongestiva tal-qalb, ġħaliex jistgħu iżidu r-riskju li jkun hemm avvenimenti kardjavaskulari u mwiet.

Stenoži tal-valv tal-aorta u mitrijali

Bħalma jiġi bis-sustanzi vażodilataturi l-oħrajn kollha, kawtela specjal hi indikata f'pazjenti li jsorfu minn stenoži tal-mitrija jew minn stenoži sinifikanti tal-aorta li mhixiex ta' grad għoli.

Imblokk doppu tas-sistema renin-angiotensin-aldosterone (RAAS)

Hemm evidenza li l-użu fl-istess hin ta' inibituri ta' ACE, ARBs jew aliskiren iżid ir-riskju ta' pressjoni baxxa, iperkalimja u tnaqqis fil-funzjoni tal-kliewi (li jinkludi insuffiċjenza akuta tal-kliewi). Imblokk doppu ta' RAAS permezz tal-użu kombinat ta' inibituri ta' ACE, ARBs jew aliskiren għalhekk mħuwiex rakkommandat (ara sezzjonijiet 4.5 u 5.1).

Jekk terapija b'imblokk doppu tkun ikkunsidrata li hi assolutament meħtieġa, din għandha ssir biss taħt is-superviżjoni ta' speċjalista u tkun suġġetta għal monitoraġġ frekwenti mill-qrib tal-funzjoni tal-kliewi, elettroliti u pressjoni tad-demm. Inibituri ta' ACE u ARBs m'għandhomx jintużaw fl-istess hin f'pazjenti b'nefropatiya dijabetika.

Exforge ma kienx studjat f'ebda popolazzjoni ta' pazjenti oħrajn apparti dawk li jsorfu minn pressjoni għolja.

4.5 Interazzjoni ma' prodotti mediċinali oħra u forom oħra ta' interazzjoni

Interazzjonijiet komuni għall-kombinazzjoni

Ma twettaq l-ebda studju ta' interazzjoni ma' Exforge u prodotti mediċinali oħrajn.

Li għandu jitqies bl-użu fl-istess hin

Sustanzi oħrajn li jbaxxu l-pressjoni

Sustanzi oħrajn li jbaxxu l-pressjoni li jintużaw ta' spiss eż imblokkaturi tar-riċetturi alpha dijuretiċi) u prodotti mediċinali oħrajn li jista' jkollhom effetti avversi li jbaxxu l-pressjoni (eż mediċini triċikliċi kontra d-depressjoni, imblokkaturi tar-riċetturi alpha għall-kura ta' iperplażja beninna tal-prostata) jistgħu jżidu l-effett kontra l-pressjoni għolja tal-kombinazzjoni.

Nuqqas ta' qbil marbut ma' amlodipine

Użu fl-istess hin mħuwiex rakkommandat

Grejpfrut jew meraq tal-grejpfrut

L-ġhoti ta' amlodipine mal-grejpfrut jew mal-meraq tal-grejpfrut mħuwiex rakkommandat minħabba li l-bijoddisponibilità tista' tiżidied f'xi pazjenti, u dan jista' jwassal għal iż-żejjed effetti li jbaxxu l-pressjoni tad-demm.

Kawtela meħtieġa bl-użu fl-istess hin

Inibituri ta' CYP3A4

L-użu fl-istess hin ta' amlodipine ma' inibituri ta' CYP3A4 b'saħħithom jew moderati (inibituri tal-protease, antifungali tal-azole, makrolidi bħal erythromycin jew clarithromycin, verapamil jew diltiazem) jista' jagħti lok għal żieda sinifikanti fl-espozizzjoni għal amlodipine. It-traduzzjoni klinika ta' dawn il-varjazzjonijiet farmakokinetici tista' tkun aktar qawwija fl-anzjani. Jista' jkun hemm bżonn ta' monitoraġġ kliniku u ta' aġġustament tad-doża.

Sustanzi li jinduċu CYP3A4 (sustanzi kontra l-konvulżjonijiet [eż carbamazepine, phenobarbital, phenytoin, fosphenytoin, primidone], rifampicin, Hypericum perforatum)

Malli jingħata flimkien ma' indutturi magħrufa ta' CYP3A4, il-konċentrazzjoni ta' amlodipine fil-plażma tista' tvarja. Għalhekk, il-pressjoni tad-demm għandha tiġi mmonitorjata u għandha titqies ir-regolamentazzjoni tad-doża kemm waqt kif ukoll wara l-medikazzjoni konkomitanti b'mod partikolari ma' indutturi qawwija ta' CYP3A4 (eż. rifampicin, hypericum perforatum).

Simvastatin

L-ghoti fl-istess ħin ta' aktar minn doža waħda ta' 10 mg amlodipine ma' 80 mg simvastatin irriżulta fżieda ta' 77% fl-espożizzjoni għal simvastatin meta mqabbel ma' simvastatin waħdu. Huwa rrakkomandat li d-doża ta' simvastatin tiġi limitata għal 20 mg kuljum f'pazjenti fuq amlodipine.

Dantrolene (infużjoni)

F'annimali, fibrillazzjoni ventrikulari letali u kollass kardjavaskulari gew osservati f'assocjazzjoni ma' iperkalemija, wara l-ghoti ta' verapamil u dantrolene ġol-vini. Minħabba r-riskju ta' iperkalemija, huwa rrakkomandat li l-ghoti fl-istess ħin ta' imblokkaturi tal-kanali tal-kalċju bħal amlodipine jiġi evitat f'pazjenti suxxettibbli għal ipertermja malinna u fil-ġestjoni ta' ipertermija malinna.

Tacrolimus

Hemm riskju ta' żieda fil-livelli ta' tacrolimus fid-demm meta jingħata flimkien m'amlodipine. Sabiex tiġi evitata t-tossiċità ta' tacrolimus, l-ghoti t'amlodipine f'pazjent ikkurat b'tacrolimus jeħtieg monitoraġġ tal-livelli ta' tacrolimus fid-demm u aġġustament fid-doża ta' tacrolimus meta jkun xieraq.

Li għandha titqies waqt l-użu fl-istess ħin

Oħrajn

Fi studji kliniči ta' interazzjoni, amlodipine ma affettwax il-farmakokinetiċi ta' atorvastatin, digoxin, warfarin jew ta' ciclosporin.

Nuqqas ta' qbil marbut ma' valsartan

L-użu fl-istess ħin mhux rakkomandat

Lithium

Żiedet riversibbli tal-konċentrazzjonijiet ta' lithium fis-serum u tossiċità kienu rappurtati waqt li lithium kien qiegħed jingħata flimkien mal-inhibituri tal-enzima li tibdel angiotensin jew antagonisti tar-riċettur ta' angiotensin II, inkluż valsartan. Għaldaqstant, huwa rrakkomandat li jsir monitoraġġ bir-reqqa tal-livelli ta' lithium fis-serum waqt li jkunu qed jingħataw flimkien. Jekk jintuża wkoll dijuretiku, ir-riskju ta' tossiċità b'lithium jaf jiżdied aktar b'Exforge.

Dijuretici li jfaddlu potassju, sustanzi ta' potassju, sustanzi li jintużaw flok il-melħ u sustanzi oħra li jistgħu jgħollu l-livelli ta' potassju

Jekk prodott mediciċinali li jeftettwa l-livelli ta' potassju sejkollu jiġi ornat f'taħlita ma' valsartan, aħjar isir monitoraġġ tal-livelli ta' potassju fil-plażma.

Kawtela meħtieġa bl-użu fl-istess ħin

Medicini anti-infammatorji mhux sterjadi (NSAID's), inkluzi inhibituri silettivi COX-2, acetylsalicylic acid (>3 g/jum), u NSAID's mhux silettivi

Meta antagonisti ta' angiotensin II jingħataw fl-istess ħin ma' NSAID's, jista' jitnaqqas l-effett ta' kontra l-pressjoni għolja. Minbarra hekk, l-użu fl-istess ħin ta' antagonist ta' angiotensin II u NSAID's jista' jżid ir-riskju li l-funzjoni renali tiħażien u potassju fis-serum jogħla. Għaldaqstant monitoraġġ tal-funzjoni renali fil-bidu tal-kura huwa rakkomandat, kif ukoll li l-pazjenti jkun idratat sew.

Inhibituri tat-trasportatur tat-teħid (rifampicin, ciclosporin) jew trasportatur tal-effluss (ritonavir)
Ir-riżultati ta' studju *in vitro* bit-tessut tal-fwied tal-bniedem jindikaw li valsartan huwa substrat tat-trasportatur tat-teħid epatiku OATP1B1 u tat-trasportatur tal-effluss epatiku MRP2. L-ghoti fl-istess hin ta' inhibituri tat-trasportatur tat-teħid (rifampicin, ciclosporin) jew tat-trasportatur tal-effluss (ritonavir) jista' jžid l-espożizzjoni sistemika għal valsartan.

Imblokk doppju ta' RAAS b'ARBs, inhibituri ta' ACE jew aliskiren

Dejta minn provi kliniči wriet li imblokk doppju ta' RAAS permezz tal-użu kombinat ta' inhibituri ta' ACE, ARBs jew aliskiren, hu assoċjat ma' frekwenza ogħla ta' avvenimenti avversi bħal pressjoni baxxa, iperkalimja u tnaqqis fil-funzjoni tal-kliewi (li jinkludi insuffiċjenza akuta tal-kliewi) meta mqabbel mal-użu ta' sustanza waħda li tagħixxi fuq RAAS (ara sezzjonijiet 4.3, 4.4 u 5.1).

Oħrajn

L-użu ta' valsartan waħdu ma weriex nuqqas ta' qbil ta' sinifikat kliniku b'dawn is-sustanzi li ġejjin: cimetidine, warfarin, furosemide, digoxin, atenolol, indometacin, hydrochlorothiazide, amlodipine, glibenclamide.

4.6 Fertilità, tqala u treddiġħ

Tqala

Amlodipine

Is-sigurtà ta' amlodipine fit-tqala umana ma ġietx stabbilita. Fi studji fuq l-annimali, ġie osservat effett tossiku fuq is-sistema riproduttiva b'dozi għoljin (ara sezzjoni 5.3). L-użu fit-tqala huwa rakkomandat biss meta ma jkunx hemm alternattiva iż-żejjed sigura u meta l-marda nnifisha ġġorr riskju akbar għall-omm u għall-fetu.

Valsartan

L-użu ta' Antagonisti tar-Ricetturi ta' Angiotensin II (AIIRAs) mhuwhiex rakkomandat fl-ewwel trimestru tat-tqala (ara sezzjoni 4.4). L-użu ta' AIIRAs huwa kontraindikat fit-tieni u it-tielet trimestri tat-tqala (ara sezzjonijiet 4.3 u 4.4).

Evidenza epidemjologika dwar ir-riskju ta' teratoġeniċità wara espożizzjoni għal inhibituri ACE waqt l-ewwel trimestru tat-tqala ma kinetx konklussiva; madankollu, żieda żgħira fir-riskju ma tistax tiġi eskluża. Filwaqt li m'hemmnejx dejta epidemjologika kkontrollata dwar ir-riskju b'Antagonisti tar-Ricetturi ta' Angiotensin II (AIIRAs), riskji jixtiebhu jistgħu jeżistu għal din il-klassi ta' prodott medicinali. Sakemm kura b'AIIRA kontinwata hija ikkunsidrata essenzjali, pazjenti li qed jippjanaw għal tqala għandhom jinqalbu għal kura alternattiva kontra l-pressjoni għolja li għandha profil ta' sigurtà stabbilit qħall-użu fit-tqala. Meta t-tqala tkun iddijanostikata, il-kura b'AIIRAs għandha titwaqqaf mill-aktar fis possibli, u jekk approprijat, kura alternattiva għandha tinbeda.

Espożizzjoni għall-kura ta' AIIRA fit-tieni u it-tielet trimestri huwa magħruf li jindu ċi tħalli tħalli tħalli (funzjoni renali mnaqqsa, oligoidramnios, ittardjar tal-ossifikazzjoni tal-kranju) u tħalli tħalli tħalli (indeboliment renali, pressjoni baxxa, iperkalemia) (ara sezzjoni 5.3).

Jekk kien hemm espożizzjoni għal AIIRAs mit-tieni trimestru tat-tqala, huwa rakkomandat jsir kontroll bl-ultrasound tal-funzjoni renali u l-kranju.

Trabi li ommhom ħadet AIIRAs għandhom jkunu taħt osservazzjoni mill-qrib għal pressjoni baxxa (ara wkoll sezzjonijiet 4.3 u 4.4).

Treddigh

Amlodipine jiġi eliminat fil-halib uman. Il-proporzjon tad-doża materna rċevuta mit-tarbijsa ġiet stmat f'firxa interkwartili ta' 3 – 7%, b'massimu ta' 15%. L-effett ta' amlodipine fuq it-trabi mhuwiex magħruf. M'hemm l-ebda tagħrif disponibbli dwar l-użu ta' Exforge waqt it-treddiġ, għalhekk Exforge mhuwiex irrakkomandat u kuri alternattivi bi profili ta' sigurtà li huma stabbiliti aħjar waqt it-treddiġ huma preferibbli, speċjalment meta jkun qed isir treddiġ ta' tarbijsa tat-twelid jew tarbijsa li twieldet qabel iż-żmien.

Fertility

Ma saru l-ebda studji kliniči fuq il-fertility b'Exforge.

Valsartan

Valsartan ma kellu l-ebda effetti avversi fuq il-prestazzjoni riproduttiva ta' firien irġiel jew nisa b'doži orali ta' sa 200 mg/kg/kuljum. Din id-doża hija 6 darbiet oħla mid-doża massima rrakkomandata fil-bniedem fuq bażi ta' mg/m² (kalkulazzjonijet jassumu doża orali ta' 320 mg/kuljum u pazjent ta' 60-kg).

Amlodipine

Bidliet bijokimiċi riversibbli fir-ras tal-ispermatozoa ġew irrapportati f'xi pazjenti trattati bl-imblokkaturi tal-kanali tal-kalċju. Tagħrif kliniku dwar l-effett potenzjali ta' amodipine fuq il-fertility ma kienx bieżżejjed. Fl-istudju li sar fuq far wieħed, kien hemm effetti avversi fuq il-fertility maskili (ara sezzjoni 5.3).

4.7 Effetti fuq il-ħila biex issuq u thaddem magni

Pazjenti li jsuqu karozzi jew ihaddmu magni waqt li jkunu qed jieħdu Exforge għandhom iqisu li kultant jista' jkun hemm sturdament jew għejja.

Amlodipine jista' jkollu effett żgħir jew effett moderat fuq il-ħila biex issuq u thaddem magni. Jekk il-pazjenti li jieħdu amlodipine jbatu minn sturdament, uġiġi ta' ras, għeja jew dardir, il-ħila ta' reazzjoni tista' tkun indebolita.

4.8 Effetti mhux mixtieqa

Sommarju tal-profil ta' sigurtà

Is-sigurtà ta' Exforge ġiet meqjusa f'ħames studji kliniči kontrollati b'5,175 pazjent, li 2,613 minnhom irċevew valsartan kombinat ma' amlodipine. Ir-reazzjoni jippejja li ġejjin instabu li huwa l-aktar frekwenti jew l-aktar importanti jew qawwija: nasofaringite, influwenza, sensitività eċċessiva, ugiġi ta' ras, sinkope, taqa' l-pressjoni kif tqum, edima, edima li titgħiġi, edima tal-wiċċ, edima periferali, għeja, issir ruxxan, astenja u fawra.

Lista f' tabella tar-reazzjonijiet avversi

Reazzjonijiet avversi kienu klassifikati taht titli ta' frekwenzi bil-konvenzjoni li ġejja: komuni īnfra ($\geq 1/10$); komuni ($\geq 1/100$ sa $< 1/10$); mhux komuni ($\geq 1/1,000$ sa $< 1/100$); rari ($\geq 1/10,000$ sa $< 1/1,000$); rari īnfra ($< 1/10,000$); mhux magħruf (ma tistax tittieħed stima mid-data disponibbli).

Sistema tal-Klassifika tal-Organji MedDRA	Reazzjonijiet avversi	Frekwenza		
		Exforge	Amlodipine	Valsartan
Infezzjonijiet u infestazzjonijiet	Nażofaringite	Komuni	--	--
	Influwenza	Komuni	--	--
Disturbi tad-demm u tas-sistema limfatika	Emoglobina u ematokrit imnaqqsa	--	--	Mhux magħruf
	Lewkopenija	--	Rari īnfra	--
	Newtropenija	--	--	Mhux magħruf
	Tromboċitopenija, xi kultant b'purpura	--	Rari īnfra	Mhux magħruf
Disturbi fis-sistema immuni	Sensittività eċċessiva	Rari	Rari īnfra	Mhux magħruf
Disturbi fil-metabolizmu u n-nutriżzjoni	Ipergliċemija	--	Rari īnfra	--
	Iponatrimija	Mhux komuni	--	--
Disturbi psikjatriċi	Dipressjoni	--	Mhux komuni	--
	Ansjetà	Rari	--	--
	Insomnja/disturbi fl-irqad	--	Mhux komuni	--
	Tibdil kbir fil-burdata	--	Mhux komuni	--
	Konfużjoni	--	Rari	--
Disturbi fis-sistema nervuża	Koordinazzjoni mhux normali	Mhux komuni	--	--
	Sturdament	Mhux komuni	Komuni	--
	Sturdament mal-waqqaf	Mhux komuni	--	--
	Disgewżja	--	Mhux komuni	--
	Sindrome ekstrapiramidali	--	Mhux magħruf	--
	Uġigh ta' ras	Komuni	Komuni	--
	Ipertonja	--	Rari īnfra	--
	Paresteżija	Mhux komuni	Mhux komuni	--
	Newropatija periferali, newropatija	--	Rari īnfra	--
	Hedla tan-nghas	Mhux komuni	Komuni	--
	Sinkope	--	Mhux komuni	--
	Tregħid	--	Mhux komuni	--
Disturbi fl-ghajnejn	Ipoestesija	--	Mhux komuni	--
	Disturb fil-vista	Rari	Mhux komuni	--
	Indeboliment fil-vista	Mhux komuni	Mhux komuni	--

Disturbi fil-widnejn u fissa-sistema labirintika	Tinnitus	Rari	Mhux komuni	--
	Vertigo	Mhux komuni	--	Mhux komuni
Disturbi fil-qalb	Palpitazzjonijiet	Mhux komuni	Komuni	--
	Sinkope	Rari	--	--
	Takikardija	Mhux komuni	--	--
	Arritmiji (inkluż bradikardija, takikardija tal-ventrikulu, u fibrillazzjoni tal-atru)	--	Rari hafna	--
	Infart mijokardijaku	--	Rari hafna	--
Disturbi vaskulari	Fwawar	--	Komuni	--
	Pressjoni baxxa	Rari	Mhux komuni	--
	Pressjoni baxxa mal-waqqaf	Mhux komuni	--	--
	Vaskulite	--	Rari hafna	Mhux magħruf
Disturbi respiratorji, toraciċi u medjastinali	Soghla	Mhux komuni	Rari hafna	Mhux komuni
	Qtugħ ta' nifs	--	Mhux komuni	--
	Uġiġ fil-faringi u l-laringi	Mhux komuni	--	--
	Rinite	--	Mhux komuni	--
Disturbi gastrointestinali	Skumdità fl-addome, uġiġ fin-naħa ta' fuq tal-addome	Mhux komuni	Komuni	Mhux komuni
	Tibdil fid-drawwa tal-ippurgar	--	Mhux komuni	--
	Stitikezza	Mhux komuni	--	--
	Dijarea	Mhux komuni	Mhux komuni	--
	Halq xott	Mhux komuni	Mhux komuni	--
	Dispepsja	--	Mhux komuni	--
	Gastrite	--	Rari hafna	--
	Iperplasja tal-ħniek	--	Rari hafna	--
	Dardir	Mhux komuni	Komuni	--
	Pankreatite	--	Rari hafna	--
Disturbi fil-fwied u fil-marrara	Rimettar	--	Mhux komuni	--
	Angjoedema intestinali	--	--	Rari hafna
	Test tal-funzjoni tal-fwied mhux normali, inkluż żieda fil-bilirubin fid-demm	--	Rari hafna*	Mhux magħruf
	Epatite	--	Rari hafna	--
	Kolestaži ġol-fwied, suffeja	--	Rari hafna	--

Disturbi fil-ġilda u fit-tessuti ta' taħt il-ġilda	Alopecia	--	Mhux komuni	--
	Angjoedima	--	Rari ħafna	Mhux magħruf
	Dermatite bl-imsiemer	--	--	Mhux magħruf
	Eritema	Mhux komuni	--	--
	Eritema multiformi	--	Rari ħafna	--
	Eksantema	Rari	Mhux komuni	--
	Iperidroži	Rari	Mhux komuni	--
	Reazzjonijiet ta' fotosensittività	--	Mhux komuni	--
	Hakk	Rari	Mhux komuni	Mhux magħruf
	Purpura	--	Mhux komuni	--
	Raxx	Mhux komuni	Mhux komuni	Mhux magħruf
	Telf ta' kulur fil-ġilda	--	Mhux komuni	--
	Urtikarja u forom oħrajn ta' raxx	--	Rari ħafna	--
	Dermatite esfoljattiva	--	Rari ħafna	--
Disturbi muskuloskelet-trici u tat-tessuti konnettivi	Sindrome ta' Stevens-Johnson	--	Rari ħafna	--
	Edima ta' Quincke	--	Rari ħafna	--
	Nekroliżi Epidermali Tossika	--	Mhux magħrufa	--
	Artralgja	Mhux komuni	Mhux komuni	--
	Ugħiġi fid-dahar	Mhux komuni	Mhux komuni	--
	Nefha fil-ġogi	Mhux komuni	--	--
	Spażmi fil-muskoli	Rari	Mhux komuni	--
Disturbi fil-kliewi u fis-sistema urinarja	Mijalġja	--	Mhux komuni	Mhux magħruf
	Nefha fl-ġħaksa	--	Komuni	--
	Sensazzjoni ta' toqol	Rari	--	--
	Žieda ta' kreatinina fid-demm	--	--	Mhux magħruf
	Disturb fl-ġħamil tal-awrina	--	Mhux komuni	--
	Nokturja	--	Mhux komuni	--
	Pollakjurja	Rari	Mhux komuni	--
Disturbi fis-sistema riproduttiva u fis-sider	Poliurja	Rari	--	--
	Insuffiċjenza u indeboliment tal-kliewi	--	--	Mhux magħruf
	Impotenza	--	Mhux komuni	--
	Disfunzjoni tal-erezzjoni	Rari	--	--
	Ġinekomastja	--	Mhux komuni	--

Disturbi generali u kondizzjonijiet ta' mnejn jingħata	Astenja	Komuni	Mhux komuni	--
	Skumdità, telqa tal-ġisem	--	Mhux komuni	--
	Għeja kbira	Komuni	Komuni	Mhux komuni
	Edima fil-wiċċ	Komuni	--	--
	Fwawar, fwawar tal-menopawsa	Komuni	--	--
	Uġiġħ fis-sider mhux ġej mill-qalb	--	Mhux komuni	--
	Edima	Komuni	Komuni	--
	Edima periferali	Komuni	--	--
	Uġiġħ	--	Mhux komuni	--
	Edima li thaffer	Komuni	--	--
Investigazzjoni-jiet	Żieda fil-potassju fid-demm	--	--	Mhux magħruf
	Żieda fil-piż	--	Mhux komuni	--
	Tnaqqis fil-piż	--	Mhux komuni	--

* Konsistenti l-aktar ma' kolestasi

Aktar tagħrif dwar il-kombinazzjoni

Edima periferali, effett sekondarju magħruf ta' amlodipine, kien osservat b'mod generali b'frekwenza aktar baxxa f'pazjenti li rċevew il-kombinazzjoni amlodipine/valsartan milli f'dawk li rċevew amlodipine waħdu. Fi provi kliniči double-blind b'kontroll, l-edima periferali li seħħet mad-doża kienet kif ġej:

% ta' pazjenti li kellhom edima periferali		Valsartan (mg)				
		0	40	80	160	320
Amlodipine (mg)	0	3.0	5.5	2.4	1.6	0.9
	2.5	8.0	2.3	5.4	2.4	3.9
	5	3.1	4.8	2.3	2.1	2.4
	10	10.3	NA	NA	9.0	9.5

Il-medja tal-edima periferali li seħħet, meqjusa b'mod ugħwali fil-medda tad-doži kollha kienet 5.1% bil-kombinazzjoni amlodipine/valsartan.

Aktar tagħrif dwar il-komponenti individwali

Reazzjonijiet avversi li kienu rappurtati qabel b'wieħed mill-komponenti (amlodipine jew valsartan) jistgħu jkunu reazzjonijiet avversi b'Exforge ukoll, anki jekk ma dehrux waqt il-provi kliniči jew waqt il-perjodu ta' wara t-taqegħid fis-suq.

Amlodipine

<i>Komuni</i>	Ngħas, sturdament, palpazzjonijiet, uġiġħ addominali, dardir, nefha fl-għekiesi.
<i>Mħux komuni</i>	Nuqqas ta' rqad, bidliet fil-burdata (fosthom ansjetà), dipressjoni, tregħid, disgewżja, sinkope, ipoestesija, disturb viżwali (fosthom diplopja), żanżin tal-widnejn, pressjoni baxxa, dispneja, rinite, rimettar, dispepsja, alopeċja, purpura, tidnis tal-gilda, iperidrosi, ħakk, exanthema, uġiġħ fil-muskoli, bugħawwieg fil-muskoli, uġiġħ, disturb fl-għamil tal-awrina, žieda fil-frekwenza tal-awrina, impotenza, ginekomastja, uġiġħ fis-sider, astenja, žieda fil-piż, tnaqqis fil-piż.
<i>Rari</i>	Konfużjoni.
<i>Rari ħafna</i>	Lewkoċitopenija, tromboċitopenija, reazzjonijiet allergiċi, ipergliċemija, ipertonija, newropatija periferali, infart mijokardijaku, arritmija (fosthom bradikardija, takikardija ventrikolari u fibrillazzjoni atrijali), vaskulite, pankreatite, gastrite, iperplasija ġingivali, epatite, suffejra, žieda fl-enzimi tal-fwied*, angjoedema, eritema multiformi, urtikarja, dermatite esfoljattiva, sindrome ta' Stevens-Johnson, edema ta' Quincke, fotosensittività.
<i>Mħux magħrufa</i>	Nekroliżi Epidermali Tossika

* konsistenti l-aktar ma' kolestasi

Kažijiet eċċeżzjonali tas-sindromu ekstrapiramidal ikienu rrappurtati.

Valsartan

<i>Mħux magħrufa</i>	Tnaqqis fl-emoglobina, tnaqqis fl-ematocrit, newtropenia, tromboċitopenja, žieda fil-potassju tas-serum, žieda fil-valuri tal-funzjoni tal-fwied inkluż žieda fil-bilirubin tas-serum, insuffiċjenza u indeboliment tal-kliewi, livell ogħla ta' kreatinina fis-serum, angjoedima, majalġja, vaskulite, sensittività eċċessiva inkluż mard tas-serum.
----------------------	---

Rappurtar ta' reazzjonijiet avversi suspettati

Huwa importanti li jiġu rrappurtati reazzjonijiet avversi suspettati wara l-awtorizzazzjoni tal-prodott mediciinali. Dan jippermetti monitoraġġ kontinwu tal-bilanċ bejn il-benefiċċju u r-riskju tal-prodott mediciinali. Il-professjonisti tal-kura tas-saħħa huma mitluba jirrappurtaw kwalunkwe reazzjoni avversa suspettata permezz tas-sistema ta' rappurtar nazzjonali mniżżla f'[Appendiċi V](#).

4.9 Doża eċċessiva

Sintomi

M'hemmx esperjenza ta' doża eċċessiva b'Exforge. L-aktar sintomu ta' doża eċċessiva b'valsartan hija pressjoni baxxa li tinhass bil-qawwa flimkien ma' sturdament. Doża eċċessiva b'amlodipine tista' twassal għal vażodilatazzjoni periferali eċċessiva u, possibilment, *reflex* takikardja. Pressjoni sistemika baxxa ħafna li tista' ddum, inkluż xokk li jiġi jwassal għall-mewt kieni rrappurtati b'amlodipine.

Edima pulmonari mhix kardjoġenika rarament ġiet rapportata bħala konsegwenza ta' doża eċċessiva t'amlodipine li tista' timmanifesta b'bidu tardiv (24-48 siegħa wara t-teħid) u tkun teħtieg sostenn ventilatorju. Miżuri risuxxettivi bikrija (li jinkludu eċċess ta' fluwidi) biex iżżomm perfużjoni u żbokk kardijaku jistgħu jkunu fatturi preċipitattivi.

Kura

Jekk id-doża tkun ghada kif ittieħdet, il-pazjent jista' jew jiġi mgiegħel jirremetti jew issirru lavanda gastrika. L-użu ta' faħam attivat f'voluntiera b'saħħiħhom eż-żarru wara jidher. Meta taqa l-pressjoni b'Exforge b'mod li jkun hemm sintomi kliniči, għandu jkun hemm support għall-qalb, inklużi monitoraġġ frekwenti tal-funzjoni tal-qalb u tas-sistema respiratorja, jittellgħu d-driegħ, u

għandha ssir attenzjoni ghall-volum ta' fluwidi li jiċċirkolaw u l-volum ta' awrina. Medicina li ddejjaq il-vini tista' tghin sabiex jiġi ristabilit it-ton tal-vini u l-pressjoni tad-demm, sakemm ma jkunx hemm kontra-indikazzjoni għall-użu tagħha. Calcium gluconate mogħti minn ġol vina jista' jgħin biex ireġġa' lura l-effetti tal-imblukkar tal-kanali tal-calcium.

Kemm valsartan u amlodipine mhux probabbli li jitneħħew bid-dijalisi tad-demm.

5. PROPRJETAJIET FARMAKOLOĞIĆI

5.1 Proprietajiet farmakodinamiċi

Kategorija farmakoterapewtika: Sustanzi li jaġixxu fuq is-sistema ta' renin-angiotensin; antagonisti ta' angiotensin II, kombinazzjonijiet; antagonisti ta' angiotensin II u imblokkaturi tal-kanal tal-kalċju, Kodiċi ATC: C09DB01

Exforge jikkombina żewġ sustanzi kontra l-pressjoni għolja ma' mekkaniżmi kumplimentari sabiex tkun kontrollata l-pressjoni tad-demm f'pazjenti b'pressjoni għolja naturali: amlodipine huwa membru ta' klassi li huma antagonisti ta' calcium u valsartan ta' klassi ta' mediciċini li huma antagonisti ta' angiotensin II. Il-kombinazzjoni ta' dawn iż-żewġ sustanzi twassal għal effett kontra l-pressjoni għolja adittiv, b'mod li l-pressjoni titbaxxa aktar milli kieku jingħataw il-mediciċini waħidhom.

Amlodipine/Valsartan

Il-kombinazzjoni ta' amlodipine ma' valsartan twassal għal tnaqqis addittiv fil-pressjoni tad-demm li huwa marbut mad-doża fil-medda tad-doża terapewtika tiegħu. L-effett kontra l-pressjoni għolja b'doża waħda tal-kombinazzjoni dam jippersisti għal 24 siegħa.

Provi kkontrollati bi placebo

'Il fuq minn 1,400 pazjent irċeved Exforge darba kuljum f'żewġ provi kontrollati bi plaċebo. Adulti bi pressjoni għolja naturali mingħajr komplikazzjonijiet, ħafifa għal moderata (medja tal-pressjoni tad-demm dijastolika waqt li jkunu bilqiegħda ≥ 95 u <110 mmHg) kienu reklutati. Pazjenti b'riskji kardjovaskulari għoljin – insuffiċjenza tal-qalb, dijabete tat-tip I u dijabete tat-tip II li mhix kontrollata u pazjenti li xi darba kellhom infart mijokardijaku jew attakk ta' puplesija fl-aħħar sena – kienu eskluži.

Provi kkontrollati b'mod attiv f'pazjenti li ma wiegbux għal monoterapija

Prova f'ħafna ċentri, randomizzata, double-blind, ikkontrollata bl-attiv, bi grupp parallel wasslet għal pressjoni tad-demm normali (il-pressjoni ta' bilqiegħeda l-aktar baxxa kienet <90 mmHg fl-aħħar tal-prova) f'pazjenti li ma kienek kontrollati sew b'valsartan 160 mg f'75% tal-pazjenti kurati b'amlodipine/valsartan 10 mg/160 mg u 62% tal-pazjenti kurati b'amlodipine/valsartan 5 mg/160 mg, imqabbla ma' 53% tal-pazjenti li baqgħu fuq valsartan 160 mg. Meta ingħata wkoll amlodipine 10 mg u 5 mg kien hemm aktar tnaqqis fil-pressjoni tad-demm sistolika/dijastolika ta' 6.0/4.8 mmHg u 3.9/2.9 mmHg, rispettivament imqabbla ma' pazjenti li baqgħu fuq valsartan 160 mg waħdu.

Prova f'ħafna ċentri, randomizzata, double-blind, ikkontrollata bl-attiv, bi grupp parallel wasslet għal pressjoni tad-demm normali (il-pressjoni ta' bilqiegħeda l-aktar baxxa kienet <90 mmHg fl-aħħar tal-prova) f'pazjenti li ma kienek kontrollati sew b'amlodipine 10 mg f'78% tal-pazjenti kurati b'amlodipine/valsartan 10 mg/160 mg, imqabbla ma' 67% tal-pazjenti li baqgħu fuq amlodipine 10 mg. Meta ingħata wkoll valsartan 160 mg kien hemm aktar tnaqqis fil-pressjoni tad-demm sistolika/dijastolika ta' 2.9/2.1 mmHg meta imqabbla ma' pazjenti li baqgħu fuq amlodipine 10 mg waħdu.

Exforge kien studjat ukoll fi studju kkontrollat bl-attiv ta' 130 pazjent bi pressjoni għolja bil-pressjoni dijastolika bilqiegħda medja ≥ 110 mmHg u <120 mmHg. F'dan l-istudju (il-linjal bażi tal-pressjoni tad-demm kienet 171/113 mmHg), b'regimen ta' Exforge ta' 5 mg/160 mg miżjudha għal

10 mg/160 mg naqqset il-pressjoni tad-demm ta' bilqiegħeda b'36/29 mmHg meta imqabbla ma' 32/28 mmHg b'reġimen ta' lisinopril/hydrochlorthiazide 10 mg/12.5 mg miżjudha għal 20 mg/12.5 mg.

F'żewġ studji follow-up fit-tul, l-effett ta' Exforge inżamm għal aktar minn sena waħda. Meta Exforge twaqqaf f'daqqa, ma kienx hemm żieda f'daqqa tal-pressjoni tad-demm.

L-età, sess, razza jew l-indiči tal-massa tal-ġisem ($\geq 30 \text{ kg/m}^2$, $< 30 \text{ kg/m}^2$) ma kellhomx effett fuq ir-rispons għal Exforge.

Exforge ma kienx studjat f'ebda popolazzjoni ta' pazjenti apparti dawk li jbatu minn pressjoni għolja. Valsartan kien studjat f'pazjenti li kieno sofrew minn infart mijokardijaku u insuffiċjenza tal-qalb. Amlodipine kien studjat f'pazjenti li jsorfu minn anġina kronika stabbli, anġina vażospastika u mard tal-arterja koronarja dokumentat b'anġjografija.

Amlodipine

Il-komponent amlodipine f'Exforge jinibixxi id-dħul mill-membrana ta' joni ta' calcium fil-muskoli tal-qalb u tal-muskoli lixxi tal-vini. Il-mekkaniżmu tal-azzjoni kontra l-pressjoni għolja ta' amlodipine ġej mill-effett dirett u rilassant fuq il-muskoli lixxi tal-vini, li jikkawżaw tnaqqis fir-rezistenza fil-vini periferali u fil-pressjoni tad-demm. Tagħrif sperimentalist jindika li amlodipine jintrabat kemm ma' siti ta' twaħħil ta' dihydropyridine kif ukoll ma' oħra jni mhumiex dihydropyridine. Il-process ta' kontrazzjoni tal-muskolu tal-qalb u tal-muskoli lixxi tal-vini huma t-tnejn marbuta mal-moviment ta' joni ta' calcium barra miċ-ċelluli għal go fihom minn kanali ta' joni specifiċi.

Wara li jingħataw doži terapewtiċi lill-pazjenti li jsorfu minn pressjoni għolja, amlodipine inaqqas il-vażodilatazzjoni, li jwassal ghall-tnaqqis fil-pressjonijiet tad-demm kemm meta l-pazjent ikun mindud kif ukoll wieqaf. Dawn it-tnaqqis fil-pressjoni tad-demm ma jkunux akkompanjati b'tibdil sinifikanti fir-rata tal-qalb jew fil-livelli ta' catecholamine fil-plażma ma' dożaggi fuq tul ta' zmien.

Hemm korrelazzjoni diretta bejn il-konċentrazzjonijiet fil-plażma u l-effett f'kemm pazjenti żgħażaq kif ukoll dawk anzjani.

F'pazjenti bil-pressjoni għolja b'funzjoni renali normali, doži terapewtiċi ta' amlodipine wasslu għall-tnaqqis fir-resistenza fil-vini renali u żieda fir-rata ta' filtrazzjoni fil-glomeruli u cirkolazzjoni effettiva tal-plażma renali, mingħajr ma tinbidel il-frazzjoni ta' filtrazzjoni jew proteina fl-awrina.

Hekk kif jiġi b'mediċini oħra li jinblukkaw il-kanali tal-calcium, il-kejl emodinamiku tal-funzjoni tal-qalb waqt is-serħan u waqt l-eżerċizzju (jew mixi) f'pazjenti b'funzjoni ventrikulari normali kurati b'amlodipine wrew b'mod ġenerali żieda żgħira fl-indiči kardijaku mingħajr influwenza sinifikanti fid-dP/dt jew fil-pressjoni jew volum fil-ventrikolu tax-xellug fi tmiem id-dijastoli. Fi studji imodinamiċi, amlodipine ma kienx assoċjat ma' effett inotropiku negattiv meta ingħata fil-medda ta' doži terapewtiċi lill-annimali u bnedmin b'saħħithom, anki meta ingħata ma' *beta blockers* fil-bnedback.

Amlodipine ma jibdilx il-funzjoni tan-nodu sino-atrijali jew tal-passaġġ atrijoventrikulari f'annimali jew f'bnedmin b'saħħithom. Fi studji klinici li fihom amlodipine ingħata flimkien ma' beta blockers lill-pazjenti li kellhom jew pressjoni għolja jew anġina, ma deherx li kien hemm effetti avversi fuq parametri tal-elektrokardjogramma.

Użu f'pazjenti bi pressjoni għolja

Studju randomizzat u double-blind ta' morbidità u mortalità msejjah Prova b'kura Kontra l-Pressjoni Għolja u li Tbaxxi x-Xaħam fid-Demm biex tilqa' kontra Attakk tal-Qalb (ALLHAT) sar biex iqabbel terapiji aktar ġoddha: amlodipine 2.5-10 mg/kuljum (imblukkatur tal-kanali tal-kalċju) jew lisinopril 10-40 mg/kuljum (inhibitur ACE) bħala terapiji tal-bidu ma' dawk ta' dijuretiċi thiazide, chlorthalidone 12.5-25 mg/kuljum fi pressjoni għolja minn ħafifa sa moderata.

Total ta' 33,357 pazjent bi pressjoni għolja li kellhom 55 sena jew aktar kienu randomizzati u ġew segwiti għal medja ta' 4.9 snin. Il-pazjenti kellhom mill-anqas fattur ta' riskju addizzjonali ieħor għal mard koronarju tal-qalb li kien jinkludi infart mijokardijaku jew puplesija qabel (>6 xhur qabel ma ddaħħlu fl-istudju) jew dokumentazzjoni ta' mard kardiovaskulari aterosklerotiku ieħor (total 51.5%), dijabete tat-tip 2 (36.1%), kolesterol b'lipoproteina ta' densità għolja <35 mg/dl jew <0.906 mmol/l (11.6%), ipertrofija tal-ventrikolu tax-xellug minn dijanjosi b'elettrokardjogramma jew elettrokardjografija (20.9%), tipjip attwali ta' sigaretti (21.9%).

It-tragward finali primarju kien taħħlita ta' mard tal-qalb koronarju fatali jew infart mijokardijaku mhux fatali. Ma kien hemm l-ebda differenza sinifikanti fit-tragward finali primarju fil-proporzjon bejn terapija bbażata fuq amlodipine u terapija bbażata fuq chlorthalidone mar-riskju (RR) 0.98 95% CI (0.90-1.07) p=0.65. Fost it-tragwardi finali sekondarji, l-inċidenza ta' insuffiċjenza tal-qalb (komponent ta' taħħlita komposta ta' traghward finali kardiovaskulari) kienet oħħla b'mod sinifikanti fil-grupp ta' amlodipine meta mqabbla mal-grupp ta' chlorthalidone (10.2% kontra 7.7%, RR 1.38, 95% CI [1.25-1.52] p <0.001). Madanakollu, ma kien hemm l-ebda differenza sinifikanti fil-mortalità minn kull kawża bejn terapija bbażata fuq amlodipine u terapija bbażata fuq chlorthalidone RR 0.96 95% CI [0.89-1.02] p=0.20.

Valsartan

Valsartan huwa sustanza attiva meta jittieħed mill-ħalq, potent u jaħdem bħala antagonist spċificu tar-riċettur ta' angiotensin II. Jaħdem b'mod silettiv fuq ir-riċettur tas-sottotip AT₁, li huwa responsabbi mill-effetti magħrufa ta' angiotensin II. Iż-żieda fil-livelli ta' angiotensin II fil-plażma li sseħħ meta valsartan jinblokka r-riċetturi AT₁ tista' tistimula r-riċettur tas-sottotip AT₂, li milli jidher għandu l-effett oppost għal dak tar-riċettur AT₁. Valsartan ma jidhirx li għandu effett parżjali ta' agonist tar-riċettur AT₁ u għandu affinità ħafna akbar (b'madwar 20,000 darba) għar-riċettur AT₁ milli għar-riċettur AT₂.

Valsartan ma jaħdimx bħala impeditur ta' ACE, magħruf ukoll bħala kininase II, li jaqleb angiotensin I f'angiotensin II u jkisser bradykinin. Peress li m'għandux effett fuq ACE u ma jqawwx lil bradykinin jew is-sustanza P, antagonisti ta' angiotensin II mhux probabbli li jwasslu għas-sogħla. Fi provi kliniči fejn valsartan kien imqabbel ma' impedituri ACE, il-pazjenti kurati b'valsartan kellhom frekwenza anqas b'mod sinifikanti (p <0.05) ta' sogħla xotta minn dawk kurati b'impedituri ACE (2.6% kontra 7.9% rispettivament). Fi prova klinika b'pazjenti li kienu sofrew minn sogħla xotta waqt terapija b'impedituri ACE, 19.5% tal-pazjenti tal-prova li kien qed jirċievu valsartan u 19.0% ta' dawk li kien qed jirċievu dijureti ġiż-żejt kien qed jidher għad-dawl. Valsartan la jinrabat ma' u lanqas jinblokka riċetturi ta' ormoni oħra jnnejha jew kanali ta' joni magħrufin għall-importanza tagħhom fir-regolazzjoni kardiovaskulari.

L-ġhotja ta' valsartan lill-pazjenti li jsorfu minn pressjoni għolja twassal għal waqa' fil-pressjoni tad-demm mingħajr ma jkun hemm effett fuq ir-rata tal-polz.

F'ħafna pazjenti, wara l-ġhotja ta' doža waħda mill-ħalq, l-attività kontra l-pressjoni għolja tibda fi żmien sagħtejn, u l-pressjoni tad-demm tinżel l-aktar fi żmien 4-6 sīghat. L-effett kontra l-pressjoni għolja jibqa jippersisti sa 24 siegħa minn meta jingħata. Meta jittieħed b'mod regolari, il-pressjoni tad-demm taqa' l-aktar b'kwalunkwe doža li tingħata fi żmien 2-4 ġimġħat u tibqa tinżamm waqt terapija fit-tul. Meta valsartan jitwaqqaf f'daqqa, il-pressjoni ma terġax titla' b'effett *rebound* u ma jkunx hemm effetti avversi kliniči oħra jnnejha.

Oħrajn: imblokk dopju tas-sistema renin-angiotensin-aldosterone (RAAS)

Żewġ provi kbar, ikkontrollati, li fihom il-partcipanti ntgħażlu b'mod każwali (ONTARGET [ONgoing Telmisartan Alone and in combination with Ramipril Global Endpoint Trial] u VA NEPHRON-D [The Veterans Affairs Nephropathy in Diabetes]) eżaminaw l-użu tal-kombinazzjoni ta' inibitħu ta' ACE flimkien ma' ARB.

ONTARGET kien studju li twettaq f'pazjenti bi storja medika ta' mard kardiovaskulari jew cerebrovaskulari, jew dijabete mellitus tip 2 akkumpanjat minn evidenza ta' hsara fl-organu aħħari. VA NEPHRON-D kien studju li twettaq f'pazjenti b'dijabete mellitus tip 2 u nefropatija diabetika.

Dawn l-istudji ma wrew l-ebda effett ta' beneficiċju sinifikanti fuq ir-riżultati renali u/jew kardiovaskulari u l-mortalità, filwaqt li ġiet osservata żieda fir-riskju ta' iperkalimja, hsara akuta fil-kliewi u/jew pressjoni baxxa meta mqabbla ma' monoterapija. Minħabba l-kwalitajiet farmakodinamiċi simili tagħhom, dawn ir-riżultati huma rilevanti wkoll għal inibituri ta' ACE u ARBs oħrajn.

Għalhekk, inibituri ta' ACE u ARBs m'għandhomx jintużaw fl-istess ħin f'pazjenti b'nefropatija diabetika (ara sezzjoni 4.4).

ALTITUDE (Aliskiren Trial in Type 2 Diabetes Using Cardiovascular and Renal Disease Endpoints) kien studju maħsub biex jittestja l-benefiċċju li jiżdied aliskiren ma' terapija standard ta' inibituri ta' ACE jew ARB f'pazjenti b'dijabete mellitus tip 2 u mard kroniku tal-kliewi, mard kardiovaskulari, jew it-tnejn. L-istudju twaqqaq kmieni minħabba żieda fir-riskju ta' riżultati avversi. Mewt kardiovaskulari u puplesija t-tnejn kienu numerikament iktar frekwenti fil-grupp ta' aliskiren milli fil-grupp tal-plaċebo, u avvenimenti avversi u avvenimenti avversi serji ta' interessa (iperkalimja, pressjoni baxxa u disfunzjoni tal-kliewi) gew irrappurtati b'mod iktar frekwenti fil-grupp ta' aliskiren milli fil-grupp tal-plaċebo.

5.2 Tagħrif farmakokinetiku

Linearità

Amlodipine u valsartan għandhom farmakokinetiči linjari.

Amlodipine/Valsartan

Wara li Exforge jittieħed mill-ħalq l-ogħla konċentrazzjonijiet fil-plažma ta' valsartan u amlodipine jintlaħqu fi 3 u 6-8 sīghat, rispettivament. Ir-rata u l-grad ta'assorbiment ta' Exforge huma ekwivalenti għal bijoddisponibilità ta' valsartan u amlodipine meta jingħataw bhala pilloli waħidhom.

Amlodipine

Assorbiment: Wara li jittieħdu mill-ħalq doži terapewtiċi ta' amlodipine waħdu, il-konċentrazzjonijiet ta' amlodipine jilħqu l-quċċata tagħhom f'6-12-il-siegħha. Il-bijoddisponibilità assoluta kienet kalkulata bejn 64% u 80%. Il-bijoddisponibilità ta' amlodipine mhiex effettwata mill-ikel.

Distribuzzjoni: Il-volum ta' distribuzzjoni huwa madwar 21 l/kg. Studji *in vitro* b'amlodipine wrew li madwar 97.5% tal-mediċina li tkun qed tiċċirkola jintrabat mal-proteini tal-plažma.

Bijotrasformazzjoni: Amlodipine huwa metabolizzat b'mod estensiv (madwar 90%) fil-fwied għal metaboli inattivi.

Eliminazzjoni: L-eliminazzjoni ta' amlodipine mill-plažma tinqasam f'żewġ fażjiet, b'half life ta' eliminazzjoni terminali ta' madwar 30 sa 50 siegħha. Livelli fil-plažma jilħqu stat fiss wara l-għotja kontinwa ta' 7-8-ijiem. Għaxra fil-mija ta' amlodipine originali u 60% tal-metaboli ta' amlodipine jitneħħew fl-awrina.

Valsartan

Assorbiment: Wara li valsartan jittieħed waħdu mill-ħalq, il-konċentrazzjonijiet ta' valsartan fil-plažma jilħqu l-quċċata tagħhom f'2-4 sīghat. Il-medja tal-bijoddisponibilità assoluta hija 23%. L-ikel inaqqs l-esponent (kif imkejjel bl-AUC) għal valsartan b'madwar 40% u l-quċċata tal-

konċentrazzjoni fil-plažma (C_{max}) b'madwar 50%, għalkemm wara 8 sīgħat minn meta jkunu ġadu d-doża, il-konċentrazzjonijiet fil-plažma ta' valsartan ikunu simili kemm fil-gruppi li jkunu kielu kif ukoll dawk li jkunu sajmin. Madankollu, dan it-tnaqqis fl-AUC ma jurix tnaqqis klinikament sinifikanti fl-effett terapewtiku, u għalhekk valsartan jista' jingħata bl-ikel jew mingħajr ikel.

Distribuzzjoni: Il-volum ta' distribuzzjoni ta' valsartan fi stat fiss wara li jingħata ġol-vina huwa madwar 17-il litru, li jindika li valsartan ma jinfirixx b'mod estensiv fit-tessuti. Valsartan jintrabat b'mod qawwi mal-proteini tas-serum (94-97%), l-aktar ma' l-albumina tas-serum.

Bijotrasformazzjoni: Valsartan ma jiġix mibdul b'mod estensiv peress li 20% tad-doża biss tiġi rkuprata bħala metaboli. Fil-plažma kien identifikat metabolu hydroxy f'konċentrazzjonijiet baxxi (anqas minn 10% tal-AUC ta' valsartan). Dan il-metabolu m'għandux attivitā farmakologika.

Eliminazzjoni: Valsartan juri kinetiċi ta' tkhassir multi-esponenzjali ($t_{1/2a} < 1$ h $t_{1/2b}$ madwar 9 h). Valsartan jitneħha l-aktar ma' l-ippurgar (madwar 83% tad-doża) u fl-awrina (madwar 13% tad-doża), l-aktar bħala l-mediċina mhux mibdula. Wara li jingħata ġol-vina, it-tnejħija ta' valsartan minn ġol-plažma hija madwar 2 l/h u t-tnejħija renali hija 0.62 l/h (madwar 30% tat-tnejħija totali). Il-half life ta' valsartan hija 6 sīgħat.

Popolazzjonijiet specjalji

Popolazzjoni pedjatrika (età taħt it-18-il sena)

M'hemmx tagħrif farmakokinetiku fil-popolazzjoni pedjatrika.

Anzjani (età minn 65 sena 'l fuq)

Il-hin li jdumu biex jintlaħqu l-quċċati talkonċentrazzjonijiet ta' amlodipine fil-plažma huma simili fiż-żgħażaq u fil-pazjenti anzjani. F'pazjenti anzjani, it-tnejħija ta' amlodipine għandha t-tendenza li tonqos, li tikkawża żiediet fl-erja taħt il-kurva (AUC) u l-half life tal-eliminazzjoni. Il-medja tal-AUC sistemiku ta' valsartan ikun 70% oħla fl-anzjani milli fiż-żgħażaq, għaldaqstant hija meħtieġa l-kawtela meta tkun qed tiżdied id-doża.

Indeboliment renali

Il-farmakokinetici ta' amlodipine mħumiex effettwati b'mod sinifikanti mill-indeboliment renli. Kif mistenni minn sustanza li t-tnejħija renali tagħha tgħodd biss mat-30% tat-tnejħija totali mill-plažma, m'hemmx korrelazzjoni bejn il-funzjoni renali u l-esponiment sistemiku għal valsartan.

Indeboliment tal-fwied

Id-dejta klinika rigward l-amministrazzjoni ta' amlodipine f'pazjenti b'indeboliment epatiku hija limitata hafna. Pazjenti b'indeboliment tal-fwied għandhom tnejħija ta' amlodipine imnaqqsa li tirriżulta f'żied ta' madwar 40-60% fl-AUC. Il-medja tal-esponiment (imkejla bil-valuri tal-AUC) għal valsartan f'pazjenti b'mard kroniku tal-fwied hafif għal moderat, hija d-doppju ta' dik f'voluntiera b'saħħithom (abbinati bl-età, sess u piż tal-ġisem). Għandha tintuża kawtela f'pazjenti b'mard tal-fwied (ara sezzjoni 4.2).

5.3 Tagħrif ta' qabel l-użu kliniku dwar is-sigurtà

Amlodipine/Valsartan

Reazzjonijiet avversi li dehru fi studji b'animali li jistgħu jkollhom rilevanza klinika kienu kif ġej: Sinjali istopatologici ta' infjammazzjoni tal-istonku glandulari dehru f'firien maskili b'esponimenti ta' madwar 1.9 (valsartan) u 2.6 (amlodipine) -il darba d-dożi kliniči ta' 160 mg valsartan u 10 mg amlodipine. B'dożi oħla kien hemm ul-ċerazzjoni u tmermir tal-mukożha tal-istonku f'animali kemm femminili kif ukoll maskili. Bidliet simili dehru anki fil-grupp ta' valsartan waħdu (esponimenti ta' 8.5-11.0-il darba d-dożi klinika ta' 160 mg valsartan).

Żieda fin-numru ta' kažijiet u severità ta' bażofilja/ *hyalinisation* tubulari renali, dilazzjoni u kasts, kif ukoll infjammazzjoni b'limfoċiti fl-interstizzju u ipertrofija tal-arterjola medjali instabu b'esponenti ta' 8-13 (valsartan) u 7-8 (amlodipine) drabi d-dozi kliniči ta' 160 mg valsartan u 10 mg amlodipine. Bidliet simili instabu fil-grupp ta' valsartan waħdu (esponent 8.5-11.0-il darba d-doża klinika ta' 160 mg valsartan).

Fi studju dwar l-iżvilupp tal-embriju-fetu tal-far, kien hemm numru akbar ta' uretri mwessa', sternebre malformati, u l-falanġi tas-sieq bid-dwiefer ta' quddiem mingħajr għadam kienu nnutati b'esponenti ta' madwar 12-il darba (valsartan) u 10 darbiet (amlodipine) id-dozi kliniči ta' 160 mg valsartan u 10 mg amlodipine. Uretri imwassa' instabu wkoll fil-grupp ta' valsartan waħdu (esponent 12-il darba d-doża klinika ta' 160 mg valsartan). Fl-omm kien hemm biss sinjalji żgħar ħafna ta' tossicità (tnaqqis moderat tal-piż tal-ġisem) f'dan l-istudju. Il-livell fejn ma jidhix effett għall-effetti tal-iżvilupp kien osservat b'3- (valsartan) u 4-(amlodipine) darbiet l-esponent kliniku (bażat fuq l-AUC).

Għas-sustanzi waħidhom ma kienx jidher li hemm effett mutaġġenitiku, klastoġġenitiku jew karċinoġenitiku.

Amlodipine

Effett tossiku fuq is-sistema riproduttiva

L-istudji riproduttivi fuq il-firien u l-ġrieden urew ittardjar fid-data tat-tweliż, żieda fil-ħin tal-ħlas u tnaqqis fir-rata ta' sopravivenza tal-frieħ b'dozi madwar 50 darba akbar mid-doża massima rakkomandata għall-bniedem fuq il-baži ta' mg/kg.

Indeboliment tal-fertilità

Ma kien hemm ebda effett fuq il-fertilità tal-firien ikkurati b'amlodipine (irġiel għal 64 ġurnata u n-nissa 14-il ġurnata qabel it-tgħammir) b'dozi sa 10 mg/kg/ġurnata (8 darbiet*id-doża massima rakkomandata għall-bniedem ta' 10 mg fuq baži ta' mg/m²). Fi studju ieħor li sar fuq il-firien fejn firien maskili kienu kkurati b'amlodipine besilate għal 30 jum b'doża komparabbli għad-doża umana fuq baži ta' mg/kg, kien hemm tnaqqis fl-ormon li jistimula l-follikoli fil-plażma u testosterone, kif ukoll tnaqqis fid-densità tal-isperma u fin-numru ta' spermatids maturi u fiċ-ċelloli ta' Sertoli.

Karċinoġenesi, mutaġġenesi

Il-firien u l-ġrieden ikkurati b'amlodipine fid-dieta għal sentejn, f'konċentrazzjonijiet ikkalkulati biex jaġħtu livelli ta' doż-ġieg kuljum ta' 0.5, 1.25, u 2.5 mg/kg/ġurnata ma wrew l-ebda evidenza ta' karċinoġeniċità. L-ogħla doża (għall-ġrieden, simili għal, u għall-firien id-doppju* tad-doża klinika massima rakkomandata ta' 10 mg fuq baži ta' mg/m²) kienet simili għad-doża massima ttollerata għall-ġrieden iż-żda mhux għall-firien.

Studji dwar il-mutaġġeniċità ma žvelawx effetti relatati mal-mediċina fil-livelli tal-ġeni jew tal-kromosomi.

* Ibbażat fuq piż tal-pazjent ta' 50 kg

Valsartan

Tagħrif mhux kliniku bbażat fuq studji konvenzjonali ta' sigurtà farmakoloġika, effett tossiku minn dozi ripetuti, effett tossiku fuq il-ġeni, riskju ta' kanċer, effett tossiku fuq is-sistema riproduttiva u l-iżvilupp, ma juri l-ebda periklu speċjali għall-bnedmin.

Fil-firien, dozi tossici għall-omm (600 mg/kg/kuljum) waqt l-ahħar granet tat-tqala u treddieġ għwasslu għal sopravivenza aktar baxxa, żjeda aktar baxxa fil-piż u ttardjar fl-iżvilupp (stakkar tal-parti ta' barra tal-widna u ftuħ tal-kanal tal-widna) fil-frieħ (ara sezzjoni 4.6). Fil-firien dawn id-dozi (600 mg/kg/kuljum) huma madwar 18-il darba oħħla mid-doża massima rrakkomandata fil-bniedem fuq baži ta' mg/m² (kalkulazzjonijet jassumu doża orali ta' 320 mg/kuljum u pazjent ta' 60-kg).

Fi studji mhux kliniči dwar is-sigurtà, doži għolja ta' valsartan (200 sa 600 mg/kg piż tal-ġisem) ikkawżaw tnaqqis fil-parametri ta' ċelluli ħumor tad-demm fil-firien (eritrociti, emoglobin, ematokrita) u evidenza ta' bidliet fl-emodinamika renali (urea nitrogen fid-demm kemmxejn miżjuda, u iperplasija tubulari renali u bażofilja fl-irġiel). Fil-firien dawn id-doži (200 sa 600 mg/kg/kuljum) huma madwar 6 u 18-il darba oħla mid-doža massima rrakkomandata fil-bniedem fuq bażi ta' mg/m² (kalkulazzjonijet jassumu doža orali ta' 320 mg/kuljum u pazjent ta' 60-kg).

Fil-marmosets b'doži komparabbli, il-bidliet kienu simili iżda iktar severi, speċjalment fil-kilwa fejn ilbidliet żviluppaw f'nefropatija inkluż żjeda fil-urea nitrogen u l-kreatinina fid-demm.

Fiż-żewġ speci kienet osservata wkoll ipertrofija taċ-ċelluli jukstaglomerulari renali. Il-bidliet kollha kienu kkunsidrati li kienu kkawżati mill-azzjoni farmakoloġika ta' valsartan li tipproduċi pressjoni baxxa fit-tul, speċjalment fil-marmosets. Għal doži terapewtiċi ta' valsartan fil-bniedmin, l-ipertrofija taċ-ċelluli jukstaglomerulari renali ma tidhirx li għandha xi rilevanza.

6. TAGHRIF FARMAČEWTIKU

6.1 Lista ta' eċċipjenti

Exforge 5 mg/80 mg pilloli miksija b'rita

Qalb tal-pillola

Cellulose microcrystalline
Crospovidone (type A)
Silica, colloidal anhydrous
Magnesium stearate

Kisja

Hypromellose, sostituzzjoni tip 2910 (3 mPa.s)
Titanium dioxide (E171)
Iron oxide, yellow (E172)
Macrogol 4000
Talc

Exforge 5 mg/160 mg pilloli miksija b'rita

Qalba tal-pillola

Cellulose microcrystalline
Crospovidone (type A)
Silica, colloidal anhydrous
Magnesium stearate

Kisja

Hypromellose, sostituzzjoni tip 2910 (3 mPa.s)
Titanium dioxide (E171)
Iron oxide, yellow (E172)
Macrogol 4000
Talc

Exforge 10 mg/160 mg pilloli miksijsa b'rita

Oalba tal-pillola

Cellulose microcrystalline
Crosppovidone (type A)
Silica, colloidal anhydrous
Magnesium stearate

Kisja

Hypromellose, sostituzzjoni tip 2910 (3 mPa.s)
Titanium dioxide (E171)
Iron oxide, yellow (E172)
Iron oxide, red (E172)
Macrogol 4000
Talc

6.2 Inkompattibiltajiet

Mhux applikabbli.

6.3 Żmien kemm idum tajjeb il-prodott mediciinali

3 snin.

6.4 Prekawzjonijiet speċjali għall-ħażna

Tahżinx f'temperatura 'l fuq minn 30°C.

Aħżeen fil-pakkett oriġinali sabiex tilqa' mill-umdità.

6.5 In-natura u tal-kontenit u ta' dak li hemm go fis

Folji tal-PVC/PVDC. Folja waħda fiha 7, 10 jew 14-il pillola miksijsa b'rita.
Daqsijiet tal-pakketti: 7, 14, 28, 30, 56, 90, 98 jew 280 pillola miksijsa b'rita u pakketti b'ħafna li jkun
fihom 280 (4x70 jew 20x14) pillola miksijsa b'rita.

Folji mtaqbin tal-PVC/PVDC b'doża waħda. Folja waħda fiha 7, 10 jew 14-il pillola miksijsa b'rita.
Daqsijiet tal-pakketti: 56, 98 jew 280 pillola miksijsa b'rita.

Jista' jkun li mhux il-pakketti tad-daqsjiet kollha jkunu fis-suq.

6.6 Prekawzjonijiet speċjali għar-rimi u għal immaniġġar iehor

L-ebda ħtiġijiet speċjali.

7. DETENTUR TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

Novartis Europharm Limited
Vista Building
Elm Park, Merrion Road
Dublin 4
L-Irlanda

8. NUMRU(I) TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

Exforge 5 mg/80 mg pilloli miksijsa b'rita

EU/1/06/370/001
EU/1/06/370/002
EU/1/06/370/003
EU/1/06/370/004
EU/1/06/370/005
EU/1/06/370/006
EU/1/06/370/007
EU/1/06/370/008
EU/1/06/370/025
EU/1/06/370/026
EU/1/06/370/027
EU/1/06/370/034
EU/1/06/370/037

Exforge 5 mg/160 mg pilloli miksijsa b'rita

EU/1/06/370/009
EU/1/06/370/010
EU/1/06/370/011
EU/1/06/370/012
EU/1/06/370/013
EU/1/06/370/014
EU/1/06/370/015
EU/1/06/370/016
EU/1/06/370/028
EU/1/06/370/029
EU/1/06/370/030
EU/1/06/370/035
EU/1/06/370/038

Exforge 10 mg/160 mg pilloli miksijsa b'rita

EU/1/06/370/017
EU/1/06/370/018
EU/1/06/370/019
EU/1/06/370/020
EU/1/06/370/021
EU/1/06/370/022
EU/1/06/370/023
EU/1/06/370/024
EU/1/06/370/031
EU/1/06/370/032
EU/1/06/370/033
EU/1/06/370/036
EU/1/06/370/039

9. DATA TAL-EWWEL AWTORIZZAZZJONI/TIĞDID TAL-AWTORIZZAZZJONI

Data tal-ewwel awtorizzazzjoni: 17 Jannar 2007

Data tal-aħħar tiġid: 22 Novembru 2011

10. DATA TA' REVIŽJONI TAT-TEST

Informazzjoni dettaljata dwar dan il-prodott medicinali tinsab fuq is-sit elettroniku tal-Aġenzija Ewropea ghall-Mediċini <http://www.ema.europa.eu>.

ANNESS II

- A. MANIFATTUR(I) RESPONSABBLI GHALL-HRUġ TAL-LOTT**
- B. KONDIZZJONIJIET JEW RESTRIZZJONIJIET RIGWARD IL-PROVVISTA U L-UŽU**
- Ċ. KONDIZZJONIJIET U REKWIŻITI OHRA TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ**
- D. KONDIZZJONIJIET JEW RESTRIZZJONIJIET FIR-RIGWARD TAL-UŽU SIGUR U EFFETTIV TAL-PRODOTT MEDICINALI**

A. MANIFATTUR(I) RESPONSABBLI GHALL-HRUĞ TAL-LOTT

Isem u indirizz tal-manifattur(i) responsabbbli għall-hruġ tal-lott

Novartis Farma S.p.A.
Via Provinciale Schito 131
80058 Torre Annunziata (NA)
L-Italja

Novartis Farmacéutica S.A.
Gran Via de les Corts Catalanes, 764
08013 Barcelona
Spanja

Novartis Pharma GmbH
Roonstraße 25
D-90429 Norimberga
Il-Ġermanja

Novartis Pharma GmbH
Sophie-Germain-Strasse 10
90443 Nuremberg
Il-Ġermanja

Fuq il-fuljett ta' tagħrif tal-prodott medicinali għandu jkun hemm l-isem u l-indirizz tal-manifattur responsabbbli għall-hruġ tal-lott ikkonċernat.

B. KONDIZZJONIJIET JEW RESTRIZZJONIJIET RIGWARD IL-PROVVISTA U L-UŻU

Prodott medicinali li jingħata bir-riċetta tat-tabib.

Ċ. KONDIZZJONIJIET U REKWIŻITI OHRA TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

- Rapporti perjodiċi aġġornati dwar is-sigurtà (PSURs)**

Ir-rekwiżiti biex jiġu ppreżentati PSURs għal dan il-prodott medicinali huma mniżzla fil-lista tad-dati ta' referenza tal-Unjoni (lista EURD) prevista skont l-Artikolu 107c(7) tad-Direttiva 2001/83/KE u kwalunkwe aġġornament sussegwenti ppubblikat fuq il-portal elettroniku Ewropew tal-mediċini.

D. KONDIZZJONIJIET JEW RESTRIZZJONIJIET FIR-RIGWARD TAL-UŻU SIGUR U EFFETTIV TAL-PRODOTT MEDIĆINALI

Mhux applikabbli.

ANNESS III
TIKKETTAR U FULJETT TA' TAGHRIF

A. TIKKETTAR

TAGHRIF LI GHANDU JIDHER FUQ IL-PAKKETT TA' BARRA

KARTUNA TAL-PAKKETT B'WIEHED

1. ISEM TAL-PRODOTT MEDIĆINALI

Exforge 5 mg/80 mg pilloli miksija b'rita
amlodipine/valsartan

2. DIKJARAZZJONI TAS-SUSTANZA(I) ATTIVA(I)

Kull pillola fiha 5 mg amlodipine (bhala amlodipine besylate) u 80 mg valsartan.

3. LISTA TA' EĆCIPJENTI

4. GHAMLA FARMAĆEWTIKA U KONTENUT

Pillola miksija b'rita

7 pilloli miksija b'rita

14-il pillola miksija b'rita

28 pillola miksija b'rita

30 pillola miksija b'rita

56 pillola miksija b'rita

90 pillola miksija b'rita

98 pillola miksija b'rita

280 pillola miksija b'rita

56xpillola 1 miksija b'rita (doża waħda)

98xpillola 1 miksija b'rita (doża waħda)

280xpillola 1 miksija b'rita(doža waħda)

5. MOD TA' KIF U MNEJN JINGHATA

Aqra l-fuljett ta' tagħrif qabel l-użu.

Użu orali.

6. TWISSIJA SPEĆJALI LI L-PRODOTT MEDIĆINALI GHANDU JINŻAMM FEJN MA JIDHIRX U MA JINTLAHAQX MIT-TFAL

Żomm fejn ma jidhirx u ma jintlaħaqx mit-tfal.

7. TWISSIJA(IET) SPEĆJALI OHRA, JEKK MEHTIEĞA

8. DATA TA' SKADENZA

EXP

9. KONDIZZJONIJIET SPEĆJALI TA' KIF JINHAŽEN

Taħżinx f'temperatura 'l fuq minn 30°C.
Aħżeen fil-pakkett oriġinali sabiex tilqa' mill-umdità.

10. PREKAWZJONIJIET SPEĆJALI GHAR-RIMI TA' PRODOTTI MEDICINALI MHUX UŻATI JEW SKART MINN DAWN IL-PRODOTTI MEDICINALI, JEKK HEMM BŻONN

11. ISEM U INDIRIZZ TAD-DETENTUR TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQE明媚 HID FIS-SUQ

Novartis Europharm Limited
Vista Building
Elm Park, Merrion Road
Dublin 4
L-Irlanda

12. NUMRU(I) TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQE明媚 HID FIS-SUQ

EU/1/06/370/001	7 pilloli miksija b'rita
EU/1/06/370/002	14-il pillola miksija b'rita
EU/1/06/370/003	28 pillola miksija b'rita
EU/1/06/370/004	30 pillola miksija b'rita
EU/1/06/370/005	56 pillola miksija b'rita
EU/1/06/370/006	90 pillola miksija b'rita
EU/1/06/370/007	98 pillola miksija b'rita
EU/1/06/370/008	280 pillola miksija b'rita
EU/1/06/370/025	56xpillola 1 miksija b'rita (doža waħda)
EU/1/06/370/026	98xpillola 1 miksija b'rita (doža waħda)
EU/1/06/370/027	280xpillola 1 miksija b'rita (doža waħda)

13. NUMRU TAL-LOTT

Lot

14. KLASSIFIKAZZJONI ĢENERALI TA' KIF JINGHATA

Prodott mediciinali li jingħata bir-riċetta tat-tabib.

15. ISTRUZZJONIJIET DWAR L-UŻU

16. INFORMAZZJONI BIL-BRAILLE

Exforge 5 mg/80 mg

17. IDENTIFIKATUR UNIKU – BARCODE 2D

Barcode 2D li jkollu l-identifikatur uniku inkluż.

18. IDENTIFIKATUR UNIKU - DATA LI TINQARA MILL-BNIEDEM

PC

SN

NN

TAGHRIF LI GHANDU JIDHER FUQ IL-PAKKETT TA' BARRA**KARTUNA TAN-NOFS TAL-PAKKETT B'HAFNA (MINGHAJR IL-KAXXA ĆELESTI)****1. ISEM TAL-PRODOTT MEDIĆINALI**

Exforge 5 mg/80 mg pilloli miksija b'rita
amlodipine/valsartan

2. DIKJARAZZJONI TAS-SUSTANZA(I) ATTIVA(I)

Kull pillola fiha 5 mg amlodipine (bhala amlodipine besylate) u 80 mg valsartan.

3. LISTA TA' EĆCIPJENTI**4. GHAMLA FARMAĆEWTIKA U KONTENUT**

Pillola miksija b'rita

70-il pillola miksija b'rita. Jagħmel parti minn pakkett b'hafna. M'għandhomx jinbiegħu separatament.

14-il pillola miksijin b'rita. Jagħmel parti minn pakkett b'hafna. M'għandhomx jinbiegħu separatament.

5. MOD TA' KIF U MNEJN JINGHATA

Aqra l-fuljett ta' tagħrif qabel l-użu.

Użu orali.

6. TWISSIJA SPEĆJALI LI L-PRODOTT MEDIĆINALI GHANDU JINŻAMM FEJN MA JIDHIRX U MA JINTLAHAQX MIT-TFAL

Żomm fejn ma jidhirx u ma jintlaħaqx mit-tfal.

7. TWISSIJA(IET) SPEĆJALI OHRA, JEKK MEHTIEĞA**8. DATA TA' SKADENZA**

EXP

9. KONDIZZJONIJIET SPEĆJALI TA' KIF JINHAŻEN

Tahżinx f'temperatura 'l fuq minn 30°C.
Aħżeen fil-pakkett originali sabiex tilqa' mill-umdità.

10. PREKAWZJONIJIET SPEĆJALI GHAR-RIMI TA' PRODOTTI MEDICINALI MHUX UŽATI JEW SKART MINN DAWN IL-PRODOTTI MEDICINALI, JEKK HEMM BŻONN

11. ISEM U INDIRIZZ TAD-DETENTUR TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGLID FIS-SUQ

Novartis Europharm Limited
Vista Building
Elm Park, Merrion Road
Dublin 4
L-Irlanda

12. NUMRU(I) TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGLID FIS-SUQ

EU/1/06/370/034	280 pillola miksija b'rita (4x70)
EU/1/06/370/037	280 pillola miksija b'rita (20x14)

13. NUMRU TAL-LOTT

Lot

14. KLASSIFIKAZZJONI ĢENERALI TA' KIF JINGHATA

Prodott mediciinali li jingħata bir-riċetta tat-tabib.

15. ISTRUZZJONIJIET DWAR L-UŽU

16. INFORMAZZJONI BIL-BRAILLE

Exforge 5 mg/80 mg

17. IDENTIFIKATUR UNIKU – BARCODE 2D

18. IDENTIFIKATUR UNIKU - DATA LI TINQARA MILL-BNIEDDEM

TAGHRIF LI GHANDU JIDHER FUQ IL-PAKKETT TA' BARRA**KARTUNA TAN-NOFS TAL-PAKKETT B'HAFNA (BIL-KAXXA ĆELESTI)****1. ISEM TAL-PRODOTT MEDIĆINALI**

Exforge 5 mg/80 mg pilloli miksija b'rita
amlodipine/valsartan

2. DIKJARAZZJONI TAS-SUSTANZA(I) ATTIVA(I)

Kull pillola fiha 5 mg amlodipine (bhala amlodipine besylate) u 80 mg valsartan.

3. LISTA TA' EĆCIPJENTI**4. GHAMLA FARMAĆEWTIKA U KONTENUT**

Pillola miksija b'rita

Pakkett b'ħafna: 280 (4 pakketti b'70) pillola miksija b'rita

Pakkett b'ħafna: 280 (20 pakkett b'14) -il pillola miksija b'rita

5. MOD TA' KIF U MNEJN JINGHATA

Aqra l-fuljett ta' tagħrif qabel l-użu.
Użu orali.

6. TWISSIJA SPEĆJALI LI L-PRODOTT MEDIĆINALI GHANDU JINŻAMM FEJN MA JIDHIRX U MA JINTLAHAQX MIT-TFAL

Żomm fejn ma jidhix u ma jintlaħaqx mit-tfal.

7. TWISSIJA(IET) SPEĆJALI OHRA, JEKK MEHTIEĞA**8. DATA TA' SKADENZA**

EXP

9. KONDIZZJONIJIET SPEĆJALI TA' KIF JINHAŻEN

Taħżinx f'temperatura 'l fuq minn 30°C.
Aħżeen fil-pakkett originali sabiex tilqa' mill-umdità.

10. PREKAWZJONIJIET SPEĆJALI GHAR-RIMI TA' PRODOTTI MEDIĆINALI MHUX UŽATI JEW SKART MINN DAWN IL-PRODOTTI MEDIĆINALI, JEKK HEMM BŻONN

11. ISEM U INDIRIZZ TAD-DETENTUR TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGLID FIS-SUQ

Novartis Europharm Limited
Vista Building
Elm Park, Merrion Road
Dublin 4
L-Irlanda

12. NUMRU(I) TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGLID FIS-SUQ

EU/1/06/370/034	280 pillola miksija b'rita (4x70)
EU/1/06/370/037	280 pillola miksija b'rita (20x14)

13. NUMRU TAL-LOTT

Lot

14. KLASSIFIKAZZJONI ĢENERALI TA' KIF JINGHATA

Prodott medicinali li jingħata bir-riċetta tat-tabib.

15. ISTRUZZJONIJIET DWAR L-UŽU

16. INFORMAZZJONI BIL-BRAILLE

Exforge 5 mg/80 mg

17. IDENTIFIKATUR UNIKU – BARCODE 2D

Barcode 2D li jkollu l-identifikatur uniku inkluż.

18. IDENTIFIKATUR UNIKU - DATA LI TINQARA MILL-BNIEDEM

PC
SN
NN

TAGHRIF MINIMU LI GHANDU JIDHER FUQ IL-FOLJI JEW FUQ L-ISTRIXXI

FOLJI

1. ISEM IL-PRODOTT MEDICINALI

Exforge 5 mg/80 mg pilloli miksija b'rita
amlodipine/valsartan

2. ISEM TAD-DETENTUR TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

Novartis Europharm Limited

3. DATA TA' SKADENZA

EXP

4. NUMRU TAL-LOTT

Lot

5. OHRAJN

TAGHRIF LI GHANDU JIDHER FUQ IL-PAKKETT TA' BARRA

KARTUNA TAL-PAKKETT B'WIEHED

1. ISEM TAL-PRODOTT MEDIĆINALI

Exforge 5 mg/160 mg pilloli miksija b'rita
amlodipine/valsartan

2. DIKJARAZZJONI TAS-SUSTANZA(I) ATTIVA(I)

Kull pillola fiha 5 mg amlodipine (bhala amlodipine besylate) u 160 mg valsartan.

3. LISTA TA' EĆCIPJENTI

4. GHAMLA FARMAĆEWTIKA U KONTENUT

Pillola miksija b'rita

7 pilloli miksija b'rita

14-il pillola miksija b'rita

28 pillola miksija b'rita

30 pillola miksija b'rita

56 pillola miksija b'rita

90 pillola miksija b'rita

98 pillola miksija b'rita

280 pillola miksija b'rita

56xpillola 1 miksija b'rita (doża waħda)

98xpillola 1 miksija b'rita (doża waħda)

280xpillola 1 miksija b'rita(doža waħda)

5. MOD TA' KIF U MNEJN JINGHATA

Aqra l-fuljett ta' tagħrif qabel l-użu.

Użu orali.

6. TWISSIJA SPEĆJALI LI L-PRODOTT MEDIĆINALI GHANDU JINŻAMM FEJN MA JIDHIRX U MA JINTLAHAQX MIT-TFAL

Żomm fejn ma jidhirx u ma jintlaħaqx mit-tfal.

7. TWISSIJA(IET) SPEĆJALI OHRA, JEKK MEHTIEĞA

8. DATA TA' SKADENZA

EXP

9. KONDIZZJONIJIET SPEĆJALI TA' KIF JINHAŻEN

Taħżinx f' temperatura 'l fuq minn 30°C.

Aħżeen fil-pakkett originali sabiex tilqa' mill-umdità.

10. PREKAWZJONIJIET SPEĆJALI GĦAR-RIMI TA' PRODOTTI MEDICINALI MHUX UŽATI JEW SKART MINN DAWN IL-PRODOTTI MEDICINALI, JEKK HEMM BŻONN**11. ISEM U INDIRIZZ TAD-DETENTUR TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ**

Novartis Europharm Limited
Vista Building
Elm Park, Merrion Road
Dublin 4
L-Irlanda

12. NUMRU(I) TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

EU/1/06/370/009	7 pilloli miksija b'rita
EU/1/06/370/010	14-il pillola miksija b'rita
EU/1/06/370/011	28 pillola miksija b'rita
EU/1/06/370/012	30 pillola miksija b'rita
EU/1/06/370/013	56 pillola miksija b'rita
EU/1/06/370/014	90 pillola miksija b'rita
EU/1/06/370/015	98 pillola miksija b'rita
EU/1/06/370/016	280 pillola miksija b'rita
EU/1/06/370/028	56xpillola 1 miksija b'rita (doža waħda)
EU/1/06/370/029	98xpillola 1 miksija b'rita (doža waħda)
EU/1/06/370/030	280xpillola 1 miksija b'rita (doža waħda)

13. NUMRU TAL-LOTT

Lot

14. KLASSIFIKAZZJONI ĢENERALI TA' KIF JINGHATA

Prodott medicinali li jingħata bir-riċetta tat-tabib.

15. ISTRUZZJONIJIET DWAR L-UŽU

16. INFORMAZZJONI BIL-BRAILLE

Exforge 5 mg/160 mg

17. IDENTIFIKATUR UNIKU – BARCODE 2D

Barcode 2D li jkollu l-identifikatur uniku inkluż.

18. IDENTIFIKATUR UNIKU - DATA LI TINQARA MILL-BNIEDEM

PC

SN

NN

TAGHRIF LI GHANDU JIDHER FUQ IL-PAKKETT TA' BARRA**KARTUNA TAN-NOFS TAL-PAKKETT B'HAFNA (MINGHAJR IL-KAXXA ĆELESTI)****1. ISEM TAL-PRODOTT MEDIĆINALI**

Exforge 5 mg/160 mg pilloli miksija b'rita
amlodipine/valsartan

2. DIKJARAZZJONI TAS-SUSTANZA(I) ATTIVA(I)

Kull pillola fiha 5 mg amlodipine (bhala amlodipine besylate) u 160 mg valsartan.

3. LISTA TA' EĆCIPJENTI**4. GHAMLA FARMAĆEWTIKA U KONTENUT**

Pillola miksija b'rita

70-il pillola miksija b'rita. Jagħmel parti minn pakkett b'hafna. M'għandhomx jinbiegħu separatament.

14-il pillola miksijin b'rita. Jagħmel parti minn pakkett b'hafna. M'għandhomx jinbiegħu separatament.

5. MOD TA' KIF U MNEJN JINGHATA

Aqra l-fuljett ta' tagħrif qabel l-użu.

Użu orali.

6. TWISSIJA SPEċJALI LI L-PRODOTT MEDIĆINALI GHANDU JINŻAMM FEJN MA JIDHIRX U MA JINTLAHAQX MIT-TFAL

Żomm fejn ma jidhirx u ma jintlaħaqx mit-tfal.

7. TWISSIJA(IET) SPEċJALI OHRA, JEKK MEHTIEĞA**8. DATA TA' SKADENZA**

EXP

9. KONDIZZJONIJIET SPEċJALI TA' KIF JINHAŻEN

Tahżinx f'temperatura 'l fuq minn 30°C.
Aħżeen fil-pakkett originali sabiex tilqa' mill-umdità.

10. PREKAWZJONIJIET SPEĆJALI GHAR-RIMI TA' PRODOTTI MEDICINALI MHUX UŽATI JEW SKART MINN DAWN IL-PRODOTTI MEDICINALI, JEKK HEMM BŻONN

11. ISEM U INDIRIZZ TAD-DETENTUR TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGLID FIS-SUQ

Novartis Europharm Limited
Vista Building
Elm Park, Merrion Road
Dublin 4
L-Irlanda

12. NUMRU(I) TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGLID FIS-SUQ

EU/1/06/370/035	280 pillola miksija b'rita (4x70)
EU/1/06/370/038	280 pillola miksija b'rita (20x14)

13. NUMRU TAL-LOTT

Lot

14. KLASSIFIKAZZJONI ĢENERALI TA' KIF JINGHATA

Prodott mediciinali li jingħata bir-riċetta tat-tabib.

15. ISTRUZZJONIJIET DWAR L-UŽU

16. INFORMAZZJONI BIL-BRAILLE

Exforge 5 mg/160 mg

17. IDENTIFIKATUR UNIKU – BARCODE 2D

18. IDENTIFIKATUR UNIKU - DATA LI TINQARA MILL-BNIEDDEM

TAGHRIF LI GHANDU JIDHER FUQ IL-PAKKETT TA' BARRA**KARTUNA TA' BARRA TAL-PAKKETT B'HAFNA (BIL-KAXXA ĆELESTI)****1. ISEM TAL-PRODOTT MEDIĆINALI**

Exforge 5 mg/160 mg pilloli miksija b'rita
amlodipine/valsartan

2. DIKJARAZZJONI TAS-SUSTANZA(I) ATTIVA(I)

Kull pillola fiha 5 mg amlodipine (bhala amlodipine besylate) u 160 mg valsartan.

3. LISTA TA' EĆCIPJENTI**4. GHAMLA FARMAĆEWTIKA U KONTENUT**

Pillola miksija b'rita

Pakkett b'ħafna: 280 (4 pakketti b'70) pillola miksija b'rita
Pakkett b'ħafna: 280 (20 pakkett b'14) -il pillola miksija b'rita

5. MOD TA' KIF U MNEJN JINGHATA

Aqra l-fuljett ta' tagħrif qabel l-użu.
Użu orali.

6. TWISSIJA SPEĆJALI LI L-PRODOTT MEDIĆINALI GHANDU JINŻAMM FEJN MA JIDHIRX U MA JINTLAHAQX MIT-TFAL

Żomm fejn ma jidhix u ma jintlaħaqx mit-tfal.

7. TWISSIJA(IET) SPEĆJALI OHRA, JEKK MEHTIEĞA**8. DATA TA' SKADENZA**

EXP

9. KONDIZZJONIJIET SPEĆJALI TA' KIF JINHAŻEN

Taħżinx f'temperatura 'l fuq minn 30°C.
Aħżeen fil-pakkett originali sabiex tilqa' mill-umdità.

10. PREKAWZJONIJIET SPEĆJALI GHAR-RIMI TA' PRODOTTI MEDIĆINALI MHUX UŽATI JEW SKART MINN DAWN IL-PRODOTTI MEDIĆINALI, JEKK HEMM BŻONN

11. ISEM U INDIRIZZ TAD-DETENTUR TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGLID FIS-SUQ

Novartis Europharm Limited
Vista Building
Elm Park, Merrion Road
Dublin 4
L-Irlanda

12. NUMRU(I) TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGLID FIS-SUQ

EU/1/06/370/035	280 pillola miksija b'rita (4x70)
EU/1/06/370/038	280 pillola miksija b'rita (20x14)

13. NUMRU TAL-LOTT

Lot

14. KLASSIFIKAZZJONI ĢENERALI TA' KIF JINGHATA

Prodott medicinali li jingħata bir-riċetta tat-tabib.

15. ISTRUZZJONIJIET DWAR L-UŽU

16. INFORMAZZJONI BIL-BRAILLE

Exforge 5 mg/160 mg

17. IDENTIFIKATUR UNIKU – BARCODE 2D

Barcode 2D li jkollu l-identifikatur uniku inkluż.

18. IDENTIFIKATUR UNIKU - DATA LI TINQARA MILL-BNIEDEM

PC
SN
NN

TAGHRIF MINIMU LI GHANDU JIDHER FUQ IL-FOLJI JEW FUQ L-ISTRIXXI

FOLJI

1. ISEM IL-PRODOTT MEDICINALI

Exforge 5 mg/160 mg pilloli miksijsa b'rita
amlodipine/valsartan

2. ISEM TAD-DETENTUR TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

Novartis Europharm Limited

3. DATA TA' SKADENZA

EXP

4. NUMRU TAL-LOTT

Lot

5. OHRAJN

TAGHRIF LI GHANDU JIDHER FUQ IL-PAKKETT TA' BARRA

KARTUNA TAL-PAKKETT B'WIEHED

1. ISEM TAL-PRODOTT MEDIĆINALI

Exforge 10 mg/160 mg pilloli miksija b'rita
amlodipine/valsartan

2. DIKJARAZZJONI TAS-SUSTANZA(I) ATTIVA(I)

Kull pillola fiha 10 mg amlodipine (bħala amlodipine besylate) u 160 mg valsartan.

3. LISTA TA' EĊĊIPJENTI

4. GHAMLA FARMAĊEWTIKA U KONTENUT

Pillola miskija b'rita

7 pilloli miksija b'rita
14-il pillola miksija b'rita
28 pillola miksija b'rita
30 pillola miksija b'rita
56 pillola miksija b'rita
90 pillola miksija b'rita
98 pillola miksija b'rita
280 pillola miksija b'rita
56xpillola 1 miksija b'rita (doża waħda)
98xpillola 1 miksija b'rita (doża waħda)
280xpillola 1 miksija b'rita(doża waħda)

5. MOD TA' KIF U MNEJN JINGHATA

Aqra l-fuljett ta' tagħrif qabel l-użu.
Użu orali.

6. TWISSIJA SPEċJALI LI L-PRODOTT MEDIĆINALI GHANDU JINŻAMM FEJN MA JIDHIRX U MA JINTLAHAQX MIT-TFAL

Żomm fejn ma jidhirx u ma jintlaħaqx mit-tfal.

7. TWISSIJA(IET) SPEċJALI OHRA, JEKK MEHTIEĞA

8. DATA TA' SKADENZA

EXP

9. KONDIZZJONIJIET SPEĆJALI TA' KIF JINHAŽEN

Taħżinx f'temperatura 'l fuq minn 30°C.
Aħżeen fil-pakkett oriġinali sabiex tilqa' mill-umdità.

10. PREKAWZJONIJIET SPEĆJALI GHAR-RIMI TA' PRODOTTI MEDICINALI MHUX UŻATI JEW SKART MINN DAWN IL-PRODOTTI MEDICINALI, JEKK HEMM BŻONN

11. ISEM U INDIRIZZ TAD-DETENTUR TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEKGĦID FIS-SUQ

Novartis Europharm Limited
Vista Building
Elm Park, Merrion Road
Dublin 4
L-Irlanda

12. NUMRU(I) TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEKGĦID FIS-SUQ

EU/1/06/370/017	7 pilloli miksija b'rita
EU/1/06/370/018	14-il pillola miksija b'rita
EU/1/06/370/019	28 pillola miksija b'rita
EU/1/06/370/020	30 pillola miksija b'rita
EU/1/06/370/021	56 pillola miksija b'rita
EU/1/06/370/022	90 pillola miksija b'rita
EU/1/06/370/023	98 pillola miksija b'rita
EU/1/06/370/024	280 pillola miksija b'rita
EU/1/06/370/031	56xpillola 1 miksija b'rita (doža b'waħda)
EU/1/06/370/032	98xpillola 1 miksija b'rita (doža b'waħda)
EU/1/06/370/033	280xpillola 1 miksija b'rita (doža b'waħda)

13. NUMRU TAL-LOTT

Lot

14. KLASSIFIKAZZJONI ĢENERALI TA' KIF JINGHATA

Prodott medicinali li jingħata bir-riċetta tat-tabib.

15. ISTRUZZJONIJIET DWAR L-UŻU

16. INFORMAZZJONI BIL-BRAILLE

Exforge 10 mg/160 mg

17. IDENTIFIKATUR UNIKU – BARCODE 2D

Barcode 2D li jkollu l-identifikatur uniku inkluż.

18. IDENTIFIKATUR UNIKU - DATA LI TINQARA MILL-BNIEDEM

PC

SN

NN

TAGHRIF LI GHANDU JIDHER FUQ IL-PAKKETT TA' BARRA**KARTUNA TAN-NOFS TAL-PAKKETT B'HAFNA (MINGHAJR IL-KAXXA ĆELESTI)****1. ISEM TAL-PRODOTT MEDIĆINALI**

Exforge 10 mg/160 mg pilloli miksija b'rita
amlodipine/valsartan

2. DIKJARAZZJONI TAS-SUSTANZA(I) ATTIVA(I)

Kull pillola fiha 10 mg amlodipine (bħala amlodipine besylate) u 160 mg valsartan.

3. LISTA TA' EĊċIPJENTI**4. GHAMLA FARMAĆEWTIKA U KONTENUT**

Pillola miksija b'rita

70-il pillola miksija b'rita. Jagħmel parti minn pakkett b'hafna. M'għandhomx jinbiegħu separatament.

14-il pillola miksijin b'rita. Jagħmel parti minn pakkett b'hafna. M'għandhomx jinbiegħu separatament.

5. MOD TA' KIF U MNEJN JINGHATA

Aqra l-fuljett ta' tagħrif qabel l-użu.

Użu orali.

6. TWISSIJA SPEċJALI LI L-PRODOTT MEDIĆINALI GHANDU JINŻAMM FEJN MA JIDHIRX U MA JINTLAHAQX MIT-TFAL

Żomm fejn ma jidhirx u ma jintlaħaqx mit-tfal.

7. TWISSIJA(IET) SPEċJALI OHRA, JEKK MEHTIEĞA**8. DATA TA' SKADENZA**

EXP

9. KONDIZZJONIJIET SPEċJALI TA' KIF JINHAŻEN

Tahżinx f'temperatura 'l fuq minn 30°C.
Aħżeen fil-pakkett originali sabiex tilqa' mill-umdità.

10. PREKAWZJONIJIET SPEĆJALI GHAR-RIMI TA' PRODOTTI MEDICINALI MHUX UŽATI JEW SKART MINN DAWN IL-PRODOTTI MEDICINALI, JEKK HEMM BŻONN

11. ISEM U INDIRIZZ TAD-DETENTUR TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

Novartis Europharm Limited
Vista Building
Elm Park, Merrion Road
Dublin 4
L-Irlanda

12. NUMRU(I) TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

EU/1/06/370/036	280 pillola miksija b'rita (4x70)
EU/1/06/370/039	280 pillola miksija b'rita (20x14)

13. NUMRU TAL-LOTT

Lot

14. KLASSIFIKAZZJONI ĢENERALI TA' KIF JINGHATA

Prodott mediciinali li jingħata bir-riċetta tat-tabib.

15. ISTRUZZJONIJIET DWAR L-UŽU

16. INFORMAZZJONI BIL-BRAILLE

Exforge 10 mg/160 mg

17. IDENTIFIKATUR UNIKU – BARCODE 2D

18. IDENTIFIKATUR UNIKU - DATA LI TINQARA MILL-BNIEDDEM

TAGHRIF LI GHANDU JIDHER FUQ IL-PAKKETT TA' BARRA**KARTUNA TA' BARRA TAL-PAKKETT B'HAFNA (BIL-KAXXA ĆELESTI)****1. ISEM TAL-PRODOTT MEDIĆINALI**

Exforge 10 mg/160 mg pilloli miksija b'rita
amlodipine/valsartan

2. DIKJARAZZJONI TAS-SUSTANZA(I) ATTIVA(I)

Kull pillola fiha 5 mg amlodipine (bhala amlodipine besylate) u 160 mg valsartan.

3. LISTA TA' EĆCIPJENTI**4. GHAMLA FARMAĆEWTIKA U KONTENUT**

Pillola miksija b'rita

Pakkett b'ħafna: 280 (4 pakketti b'70) pillola miksija b'rita

Pakkett b'ħafna: 280 (20 pakkett b'14) -il pillola miksija b'rita

5. MOD TA' KIF U MNEJN JINGHATA

Aqra l-fuljett ta' tagħrif qabel l-użu.
Użu orali.

6. TWISSIJA SPEĆJALI LI L-PRODOTT MEDIĆINALI GHANDU JINŻAMM FEJN MA JIDHIRX U MA JINTLAHAQX MIT-TFAL

Żomm fejn ma jidhix u ma jintlaħaqx mit-tfal.

7. TWISSIJA(IET) SPEĆJALI OHRA, JEKK MEHTIEĞA**8. DATA TA' SKADENZA**

EXP

9. KONDIZZJONIJIET SPEĆJALI TA' KIF JINHAŻEN

Taħżinx f'temperatura 'l fuq minn 30°C.
Aħżeen fil-pakkett originali sabiex tilqa' mill-umdità.

10. PREKAWZJONIJIET SPEĆJALI GHAR-RIMI TA' PRODOTTI MEDIĆINALI MHUX UŽATI JEW SKART MINN DAWN IL-PRODOTTI MEDIĆINALI, JEKK HEMM BŻONN

11. ISEM U INDIRIZZ TAD-DETENTUR TAL-AWTORIZAZZJONI GHAT-TQEGLID FIS-SUQ

Novartis Europharm Limited
Vista Building
Elm Park, Merrion Road
Dublin 4
L-Irlanda

12. NUMRU(I) TAL-AWTORIZAZZJONI GHAT-TQEGLID FIS-SUQ

EU/1/06/370/036	280 pillola miksija b'rita (4x70)
EU/1/06/370/039	280 pillola miksija b'rita (20x14)

13. NUMRU TAL-LOTT

Lot

14. KLASSIFIKAZZJONI ĢENERALI TA' KIF JINGHATA

Prodott medicinali li jingħata bir-riċetta tat-tabib.

15. ISTRUZZJONIJIET DWAR L-UŽU

16. INFORMAZZJONI BIL-BRAILLE

Exforge 10 mg/160 mg

17. IDENTIFIKATUR UNIKU – BARCODE 2D

Barcode 2D li jkollu l-identifikatur uniku inkluż.

18. IDENTIFIKATUR UNIKU - DATA LI TINQARA MILL-BNIEDEM

PC
SN
NN

TAGHRIF MINIMU LI GHANDU JIDHER FUQ IL-FOLJI JEW FUQ L-ISTRIXXI

FOLJI

1. ISEM IL-PRODOTT MEDICINALI

Exforge 10 mg/160 mg pilloli miksija b'rita
amlodipine/valsartan

2. ISEM TAD-DETENTUR TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

Novartis Europharm Limited

3. DATA TA' SKADENZA

EXP

4. NUMRU TAL-LOTT

Lot

5. OHRAJN

B. FULJETT TA' TAGHRIF

Fuljett ta' tagħrif: Informazzjoni għall-utent

**Exforge 5 mg/80 mg pilloli miksija b'rita
Exforge 5 mg/160 mg pilloli miksija b'rita
Exforge 10 mg/160 mg pilloli miksija b'rita
amlodipine/valsartan**

Aqra sew dan il-fuljett kollu qabel tibda tieħu din il-mediċina peress li fih informazzjoni importanti għalik.

- Żomm dan il-fuljett. Jista' jkollok bżonn terġa' taqrah.
- Jekk ikollok aktar mistoqsijiet, staqsi lit-tabib jew lill-ispiżjar tiegħek.
- Din il-mediċina ġiet mogħtija lilek biss. M'għandekx tghaddiha lil persuni oħra. Tista' tagħmlilhom il-ħsara anke jekk għandhom l-istess sinjal ta' mard bħal tiegħek.
- Jekk ikollok xi effett sekondarju kellem lit-tabib jew lill-ispiżjar tiegħek. Dan jinkludi xi effett sekondarju possibbli li m'huiwex elenkat f'dan il-fuljett. Ara sezzjoni 4.

F'dan il-fuljett

1. X'inhu Exforge u għalxiex jintuża
2. X'għandek tkun taf qabel ma tieħu Exforge
3. Kif għandek tieħu Exforge
4. Effetti sekondarji possibbli
5. Kif taħżeen Exforge
6. Kontenut tal-pakkett u informazzjoni oħra

1. X'inhu Exforge u għalxiex jintuża

Il-pilloli Exforge fihom żewġ sustanzi li jisnejja amlodipine u valsartan. Dawn iż-żewġ sustanzi t-tnejn li huma jgħinu sabiex tkun kontrollata l-pressjoni għolja tad-demm.

- Amlodipine huwa membru ta' grupp ta' sustanzi li jisnejja "imblökkaturi tal-kanali ta' calcium". Amlodipine jwaqqaf lil calcium milli jidħol fill-ħajt ta' ġewwa tal-vini u dan ma jħallix lill-vini tad-demm jingħafsu.
- Valsartan huwa membru ta' grupp ta' sustanzi li jisnejja "antagonisti tar-riċetturi ta' angiotensin II". Angiotensin II jiġi iffurmat mill-ġisem u jgiegħel il-vini jingħafsu, u għalhekk jgħolli l-pressjoni tad-demm. Valsartan jaħdem billi jimbløkka l-effett ta' angiotensin II.

Dan ifisser li dawn iż-żewġ sustanzi jgħinu biex iwaqqfu lill-vini tad-demm milli jingħafsu. B'hekk, il-vini jintreħew u l-pressjoni tad-demm titbaxxa.

Exforge jintuża sabiex jikkura l-pressjoni għolja f'adulti li jkollhom il-pressjoni li ma tkun qed tiġi kontrollata tajjeb bieżżejjed b'a m'l-pressjoni tħalli. Dan ifiġi li dawn iż-żewġ sustanzi jgħinu biex iwaqqfu lill-vini tad-demm milli jingħafsu. B'hekk, il-vini jintreħew u l-pressjoni tad-demm titbaxxa.

2. X'għandek tkun taf qabel ma tieħu Exforge

Tiħux Exforge

- jekk inti allerġiku għal amlodipine jew għal kwalunkwe imbluukkatur tal-kanali tal-kalċju ieħor. Dan jista' jinvolvi ħakk, ħmura tal-ġilda jew tbatija biex tieħu n-nifs.
- jekk inti allerġiku għal valsartan jew għal xi sustanza oħra ta' din il-mediċina (imniżżla fis-sezzjoni 6). Jekk taħseb li tista' tkun allerġiku, kellem lit-tabib tiegħek qabel ma tieħu Exforge.
- jekk għandek problemi severi tal-fwied jew problemi tal-bajl bħal ċirroži tal-marrara jew kolestażi.
- jekk inti għandek aktar minn 3 xhur tqala. (Huwa aħjar ukoll li tevita Exforge fil-bidu tat-tqala, ara s-sezzjoni dwar it-Tqala).
- jekk għandek pressjoni baxxa severa (ipotensjoni).

- jekk għandek tidjiq tal-valvola tal-aorta (stenoži tal-aorta) jew xokk kardjoġeniku (kundizzjoni fejn il-qalb ma tkunx kapaċi tippordi demm bieżżejjed lill-ġisem).
- jekk tbati minn insuffiċjenza tal-qalb wara attakk tal-qalb.
- jekk għandek id-dijabete jew funzjoni tal-kliewi indebolita u qed tiġi kkurat b'mediċina li tbaxxi l-pressjoni tad-demm li fiha aliskiren.

Jekk xi wieħed minn dawn t'hawn fuq jgħodd għalik, tieħux Exforge u tkellem mat-tabib tiegħek.

Twissijiet u prekawzjonijiet

Kellem lit-tabib tiegħek qabel tieħu Exforge:

- jekk kont ma' tiflaħx (rimettar jew dijarea).
- jekk għandek problemi tal-fwied jew tal-kliewi.
- jekk kellek trapjant tal-kliewi jew jekk l-arterji tal-kliewi djiequ.
- jekk għandek problema tal-glandoli renali li tissejja ja "iperaldosteroniżmu primarja".
- jekk kellek insuffiċjenza tal-qalb jew kellek attakk tal-qalb. Segwi bir-reqqa l-istruzzjoni tat-tabib tiegħek rigward id-doża tal-bidu. It-tabib tiegħek jista' wkoll jivverifika l-funzjoni tal-kliewi tiegħek.
- jekk it-tabib qallek li l-valvoli ta' qalbek djiequ (magħrufa bħala "stenoži tal-aorta" jew "mitrjali") jew jekk il-ħuxna tal-muskolu ta' qalbek kibret aktar minn-normal (magħrufa bħala "kardjomijopatija ipertrofika ostruttiva").
- jekk hassejt nefha, b'mod partikolari tal-wiċċ u tal-griżmejn, meta ġadu mediciċini oħra (inkluż inhibituri tal-enzimi li jikkonvertu l-angiotensin). Jekk thoss dawn is-sintomi, waqqaf Exforge u kkuntattja lit-tabib tiegħek minnufih. Qatt ma għandek terġa tieħu Exforge.
- jekk ikkollok uġiġi addominali, dardir, rimettar jew dijarea wara li tieħu Exforge. It-tabib tiegħek se jiddeċiedi dwar trattament ulterjuri. Tiqafx tieħu Exforge waħdek.
- jekk qed tieħu xi waħda minn dawn il-mediciċini li ġejjin li jintużaw għal kura ta' pressjoni tad-demm għolja:
  - inhibituri ta' ACE (pereżempju enalapril, lisinopril, ramipril), b'mod partikulari jekk għandek problemi tal-kliewi relatati mad-dijabete.
  - aliskiren.

It-tabib tiegħek jista' jiċċekkja l-funzjoni tal-kliewi tiegħek, il-pressjoni tad-demm, u l-ammont ta' elettroliti (eż. potassju) fid-demm tiegħek f'intervalli regolari.

Ara wkoll l-informazzjoni taħt l-intestatura "Tiħux Exforge".

Tfal u adolexxenti

L-użu ta' Exforge fi tfal u adolexxenti mħuwiex rakkomandat (età taħt it-18-il sena).

Mediciċini oħra u Exforge

Għid lit-tabib jew lill-ispiżjar tiegħek jekk qed tieħu, ġadu l-ahħar jew tista' tieħu xi mediciċini oħra. It-tabib tiegħek jista' jkollu bżonn jibdel id-doża tiegħek u/jew jieħu prekawzjonijiet oħrajn. F'xi kaži jista' jkun li jkollok twaqqaf xi wieħed mill-mediciċini. Dan jgħodd l-aktar għall-mediciċini elenkti hawn taħt:

- inhibituri ta' ACE jew aliskiren (ara wkoll l-informazzjoni taħt l-intestaturi "Tiħux Exforge" u "Twissijiet u prekawzjonijiet");
- dijuretiċi (tip ta' mediciċina magħrufa bħala ukoll bħala "tal-pipi" li żżid l-ammont ta' awrina li tagħmel;
- lithium (mediciċina li tintużza biex tikkura d-dipressjoni);
- dijuretiċi li jfaddlu potassju, supplimenti ta' potassju, melħ tal-ikel għal min ibati bil-pressjoni li jkun fih potassju u sustanzi oħra li jistgħu iżidu l-livelli ta' potassju;
- certu tipi ta' mediciċini kontra l-uġiġi msejħha mediciċini anti-infjammatorji mhux sterjodi (NSAID's) jew inhibituri selettivi ta' cyclooxygenase-2 (inhibituri ta' COX-2). It-tabib tiegħek jista' jiċċekkja wkoll il-funzjoni tal-kliewi tiegħek;

- pilloli kontra l-konvulżjonijiet (eż carbamazepine, phenobarbital, phenytoin, fosphenytoin, primidone);
- St. John's wort;
- nitroglycerin u nitrati oħra, jew sustanzi oħra magħrufin bħala “vażodilaturi”;
- medicini li jintużaw għall-HIV/AIDS (eż. ritonavir, indinavir, nelfinavir);
- medicini li jintużaw għall-kura ta' infezzjonijiet tal-moffa (eż ketoconazole, itraconazole);
- medicini li jintużaw għall-kura ta' infezzjonijiet batterjali (bħal rifampicin, erythromycin, clarithromycin, telithromycin);
- verapamil, diltiazem (medicini tal-qalb);
- simvastatin (medicina użata għall-kontroll ta' livelli għoljin ta' kolersterol);
- dantrolene (infużjoni għal anormalitajiet severi fit-temperatura tal-ġisem);
- tacrolimus (jintuża biex jikkontrolla r-rispons immuni tal-ġisem tiegħek, li jippermetti lill-ġisem tiegħek biex jaċċetta l-organu ttrapjantat);
- medicini użati għall-protezzjoni kontra rifjut ta' trapjant (ciclosporin).

Exforge ma' ikel u xorb

Grejpfrut u meraq tal-grejpfrut ma għandhomx jiġi kkunsmati minn nies li jkunu qegħdin jieħdu Exforge. Dan minħabba li l-grejpfrut u l-meraq tal-grejpfrut jistgħu jwasslu għal żieda tas-sustanza attiva amlodipine fil-livelli tad-demm, u dan jista' jikkawża żieda mhux imbassra fl-effett ta' Exforge ta' tbaxxija tal-pressjoni tad-demm.

Tqala u treddiġ

Tqala

Għid lit-tabib tiegħek jekk taħseb li jista' jkun li ħriġt tqila (jew qed tippjana li toħrog tqila). It-tabib tiegħek normalment javžak biex tieqaf tieħu Exforge qabel ma toħroġ tqila jew malli tkun taf li inti tqila u se jagħtik parir biex tieħu medicina oħra minnflokk Exforge. Exforge mhux irrakkomandat fil-bidu tat-tqala (l-ewwel 3 xhur), u m'għandux jittieħed meta jkollok aktar minn 3 xhur tqala, minħabba li jista' jagħmel īxsara lit-tarbija tiegħek jekk jintuża wara t-tielet xahar tat-tqala.

Treddiġ

Għid lit-tabib tiegħek jekk qed tredda' jew se tibda tredda' dalwaqt. Amlodipine jgħaddix intwera li jgħaddi fil-ħalib tas-sider f'ammonti żgħar. Exforge muwiex irrakkomandat għal ommijiet li qed irredgħu u t-tabib jista' jagħzel kura oħra għalik jekk inti tixtieq tredda', speċjalment meta t-tarbija tiegħek tkun għadha titwield, jew tkun twieldet qabel iż-żmien.

Itlob il-parir tat-tabib jew tal-ispiżjar tiegħek qabel tieħu xi medicina.

Sewqan u thaddim ta' magni

Din il-medicina tista' tisturdik. Dan jista' jaffettwa kemm tikkonċentra tajjeb. Għalhekk, jekk m'intix ġerti kif din il-medicina ser teffettwak, m'għandekx issuq, tuża magni, jew tagħmel attivitajiet li għandhom bżonn konċentrazzjoni.

3. Kif għandek tieħu Exforge

Dejjem għandek tieħu din il-medicina skont il-parir eż-żarr tat-tabib tiegħek. Iċċekkja mat-tabib tiegħek jekk ikkollok xi dubju. Dan ser jgħinek sabiex tikseb l-aqwa riżultati u tnaqqas ir-riskju ta' effetti sekondarji.

Id-doża ta' Exforge li ssoltu tingħata hija pillola waħda kuljum.

- Ikun ippreferut li tieħu l-medicina tiegħek fl-istess hin kuljum.
- Ibla' l-pilloli b'tazza ilma.
- Tista' tieħu Exforge ma' l-ikel jew mingħajr ikel. Tiħux Exforge ma' grejpfrut jew ma' meraq tal-grejpfrut.

Skond kif ikun ir-rispons tiegħek għall-kura, it-tabib tiegħek jista' jissuġġerixxi doża ogħla jew aktar baxxa.

Taqbiżx id-doża li jordnawlek.

Exforge u pazjenti aktar anzjani (ta' 65 sena jew aktar)

It-tabib għandu jkun kawtel meta jžid id-dožaġġ.

Jekk għandek aktar mistoqsijiet dwar l-użu ta' din il-mediċina, staqsi lit-tabib jew lill-ispiżjar tiegħek.

Jekk tieħu Exforge aktar milli suppost

Jekk ġadt iżżejjed mill-pilloli Exforge, jew jekk xi ġadd ieħor ha l-pilloli tiegħek, hu parir tat-tabib tiegħek mill-ewwel. Fluwidu eċċessiv jista' jakkumula fil-pulmun tiegħek (edima pulmonari) u jikkagħuna qtugħi ta' nifs li jista' jiżviluppa sa 24-48 siegħa wara t-teħid.

Jekk tinsa tieħu Exforge

Jekk tinsa' tieħu din il-mediċina, ġudha malli tiftakar. Mbagħad hu d-doża li jmiss fil-ħin tas-soltu. Izda, jekk ikun kważi wasal il-ħin tad-doża li jmiss, aqbeż id-doża li tkun insejt. M'għandekx tieħu doża doppja biex tpatti għal kull pillola li tkun insejt tieħu.

Jekk tieqaf tieħu Exforge

Li twaqqaf il-kura tiegħek b'Exforge jista' jwassal biex il-marda tiegħek tmur għall-agħar. Tieqafx tieħu l-mediċina tiegħek sakemm ma jgħidlekx biex tagħmel hekk it-tabib tiegħek

4. Effetti sekondarji possibbi

Bħal kull mediċina oħra, din il-mediċina tista' tikkawża effetti sekondarji, għalkemm ma jidhru f'kulhadd.

Xi effetti sekondarji jistgħu jkunu serji u jeħtieġu attenzjoni medika immedjata:

Numru żgħir ta' pazjenti kellhom dawn l-effetti sekondarji serji. **Jekk ikollok xi wieħed milli ġejjin, għid lit-tabib tiegħek mill-ewwel:**

Rari (jistgħu jaffettwaw mhux aktar minn persuna 1 f' 1,000): Reazzjoni allergika b'sintomi bħal raxx, hakk, nefha tal-wiċċ jew xofftejn jew il-sien, tbatija biex tieħu n-nifs, pressjoni tad-demm baxxa (thoss hass hażin ġej, rasek ħafifa).

Rari ħafna (jistgħu jaffettwaw mhux aktar minn persuna 1 f' 10,000): Angħoedema intestinali: nefha fil-musrana osservata bħala sintomi bħal uġiġi addominali, dardir, rimettar u dijarea.

Effetti sekondarji possibili oħra ta' Exforge:

Komuni (jistgħu jaffettwaw mhux aktar minn persuna 1 f' 10): Influwenza (flu); imnieħher miżdud, uġiġi fil-grieżem u tbati biex tibla'; uġiġi ta' ras; nefha tad-driegħ, idejn, riglejn, għekkiesi jew saqajn; għeja; asthenia (debbulizza); hmura u fawra tal-wiċċ u/jew tal-ghonq.

Mhux komuni (jistgħu jaffettwaw mhux aktar minn persuna 1 f' 100): Sturdament; tqallih u uġiġi addominali; halq xott; theddil, tingiż jew jorqdu lek idejk jew saqajk; vertigo; qalb thabbat mghaġġla bil-palpitazzjonijiet; sturdament meta tqum bil-wieqfa; sogħla; dijarea; stitkezza; raxx tal-ġilda, hmura tal-ġilda; nefha tal-ġogi, uġiġi fid-dahar; uġiġi fil-ġogi.

Rari (jistgħu jaffettwaw mhux aktar minn persuna 1 f' 1,000): Thossok fuq ix-xwiek, tisfir fil-widnejn (żanżin tal-widnejn); jħossok hażin; tgħaddi aktar awrina mis-soltu jew thoss li għandek bżonn tgħaddi aktar awrina; ma jkunx jista' jkollok jew iżomm erezzjoni; thossok tqil; taqalek il-presjoni tad-demm b'sintomi bħal sturdament, rasek ħafifa; tgħereq b'mod eċċessiv; raxx tal-ġilda ma' ġismek kollu; ħakk; spażmi fil-muskoli.

Jekk xi wieħed minn dawn l-effetti sekondarji jaffettwak severament, għid lit-tabib tiegħek.

Effetti sekondarji rrappurtati b'amlodipine jew valsartan waħidhom u li jew ma ġewx osservati b'Exforge jew ġew osservati bi frekwenza oħla milli b'Exforge:

Amlodipine

Ikkonsulta tabib immedjatament jekk thoss xi wieħed mill-effetti sekondarji rari ħafna li ġejjin wara li tieħu din il-mediċina:

- Tharħir għal għarrieda, uġiġi fis-sider, qtugħi ta' nifs jew diffikultà fit-teħid tan-nifs.
- Nefha fil-kpiepel tal-ġħajnejn, il-wiċċ jew ix-xofftejn.
- Nefha fl-ilsien u l-gerżuma li tikkawża diffikultà kbira biex tieħu n-nifs.
- Reazzjonijiet severi tal-ġilda fosthom raxx qawwi fil-ġilda, ħorriqja, ħmura fil-ġilda fuq ġismek kollu, hakk qawwi, infafet, tqaxxir u nefha fil-ġilda, infjammazzjoni tal-membrani mukuži (Sindrome ta' Stevens Johnson, nekroliżi epidermali tossika) jew reazzjonijiet allerġiċi oħra.
- Attakk tal-qalb, taħbi abnormali tal-qalb.
- Infjammazzjoni fil-frixa li tista' tikkawża wġiġi qawwi addominali u fid-dahar akkumpanjat b'sensazzjoni ta' mard kbir.

Kieni rrappurtati l-effetti sekondarji li ġejjin. Jekk xi wieħed minnhom joħloqlok problemi jew jekk idumu għal iż-żejjed minn ġimgħa, inti għandek tikkuntattja lit-tabib tiegħek.

Komuni (jista' jaffettwa mhux aktar minn persuna 1 f' 10): Sturdament, ngħas; palpitazzjonijiet (thoss it-taħbi tal-qalb tiegħek); fwawar, nefha fl-għekiesi (edema); uġiġi addominali, thossok imdardar (nawsja).

Mhux komuni (jista' jaffettwa mhux aktar minn persuna 1 f' 100): Bidliet fil-burdata, ansjetà, dipressjoni, nuqqas ta' rqad, roghda, toħhma abnormali, hass hażin, telf tas-sensazzjoni tal-ugħiġi; disturbi viżwali, nuqqas ta' vista, żanżin fil-widnejn; pressjoni baxxa tad-demm; ghatis/imnieħer iqattar ikkawżati minn infjammazzjoni fir-rita tal-imnieħer (rinite); indigestjoni, rimettar (tkun imdardar); twaqqiġi tax-xagħar, żieda fl-ġħaraq, ġilda tieklok, tidnis tal-ġilda; disturb biex tagħmel l-awrina, żieda fil-bżonn li tagħmel l-awrina billejl, żieda fin-numru ta' drabi li tagħmel l-awrina; nuqqas ta' kapacità li jkollok erezzjoni, skonfort jew tkabbir tas-sider fl-irġiel, uġiġi, thossok ma tiflaħx, uġiġi fil-muskoli, bugħawwieg fil-muskoli; żieda jew tnaqqis fil-piż.

Rari (jista' jaffettwa mhux aktar minn persuna 1 f' 1,000): Konfużjoni.

Rari ħafna (jista' jaffettwa mhux aktar minn persuna 1 f' 10,000): Tnaqqis fin-numru ta' ċelloli bojod tad-demm, tnaqqis fin-numru ta' plejtlits fid-demm li jista' jwassal għal tbenġil mhux tas-soltu jew fsada malajr (ħsara fiċ-ċelloli ħomor tad-demm); zokkor żejjed fid-demm (iperġliċemija); nefha fil-hanek, nefha addominali (gastrite); funzjoni abnormali tal-fwied, infjammazzjoni tal-fwied (epatite), sfura fil-ġilda (suffejra), żieda fl-enzimi tal-fwied li jista' jkollha effett fuq xi testijiet medici; żieda fit-tensijni tal-muskoli; infjammazzjoni fil-vini u l-arterji, hafna drabi b'raxx fil-ġilda, sensittivitā għad-dawl; disturbi li jikkombinaw rigidità, roghda, u/jew disturbi fil-moviment.

Valsartan

Mhux magħruf (il-frekwenza ma tistax tkun stmata mid-data disponibbli): Tnaqqis ta' ċelloli ħomor fid-demm, deni, uġiġi fil-gerżuma jew ulċeri fil-ħalq minħabba infezzjonijiet; fsada jew tbenġil spontanju; livell għoli ta' potassju fid-demm; riżultati tat-testijiet tal-fwied mhux normali; funzjonijiet tal-kliewi mnaqqsa u funzjonijiet tal-kliewi mnaqqsa b'mod sever; nefha l-aktar tal-wiċċ u l-gerżuma; uġiġi fil-muskoli; raxx, marki żgħar tondi ħomor jagħtu fil-vjola; deni; hakk; reazzjoni allerġika; infafet fil-ġilda (sinjal ta' kondizzjoni msejħha dermatite bl-infafet).

Jekk thoss xi wieħed minn dawn, għid lit-tabib tiegħek mill-ewwel.

Rappurtar tal-effetti sekondarji

Jekk ikollok xi effett sekondarju, kellem lit-tabib jew lill-ispiżjar tiegħek. Dan jinkludi xi effett sekondarju possibbli li mhuwiex elenkat f'dan il-fuljett. Tista' wkoll tirrapporta effetti sekondarji direttament permezz tas-sistema ta' rappurtar nazzjonali mnizzjal f'[Appendix V](#). Billi tirrapporta l-effetti sekondarji tista' tgħin biex tigi pprovduta aktar informazzjoni dwar is-sigurtà ta' din il-mediċina.

5. Kif taħżeen Exforge

Żomm din il-mediċina fejn ma tidhirx u ma tintlaħaqx mit-tfal.

Tużax din il-mediċina wara d-data ta' meta tiskadi li tidher fuq il-kartuna u l-folja wara EXP. Id-data ta' meta tiskadi tirreferi għall-ahħar ġurnata ta' dak ix-xahar.

Taħżinx f'temperatura 'l fuq minn 30°C.

Aħżeen fil-pakkett originali sabiex tilqa' mill-umdità.

Tuża l-ebda pakkett ta' Exforge li jkun danneġġat jew li juri sinjali ta' tbagħbis.

6. Kontenut tal-pakkett u informazzjoni oħra

X'fiħ Exforge

Exforge 5 mg/80 mg pilloli miksija b'rita

Is-sustanzi attivi ta' Exforge huma amlodipine (bħala amlodipine besylate) u valsartan. Kull pillola fiha 5 mg amlodipine u 80 mg valsartan.

Is-sustanzi l-oħra huma cellulose microcrystalline; crospovidone (type A); silica, colloidal anhydrous; magnesium stearate; hypromellose (sostituzzjoni tip 2910 (3 mPa.s)); macrogol 4000; talc, titanium dioxide (E171); iron oxide, yellow (E172).

Exforge 5 mg/160 mg pilloli miksija b'rita

Is-sustanzi attivi ta' Exforge huma amlodipine (bħala amlodipine besylate) u valsartan. Kull pillola fiha 5 mg amlodipine u 160 mg valsartan.

Is-sustanzi l-oħra huma cellulose microcrystalline; crospovidone (type A); silica, colloidal anhydrous; magnesium stearate; hypromellose (sostituzzjoni tip 2910 (3 mPa.s)); macrogol 4000; talc, titanium dioxide (E171); iron oxide, yellow (E172).

Exforge 10 mg/160 mg pilloli miksija b'rita

Is-sustanzi attivi ta' Exforge huma amlodipine(bħala amlodipine besylate) u valsartan. Kull pillola fiha 10 mg amlodipine u 160 mg valsartan.

Is-sustanzi l-oħra huma cellulose microcrystalline; crospovidone (type A); silica, colloidal anhydrous; magnesium stearate; hypromellose (sostituzzjoni tip 2910 (3 mPa.s)); macrogol 4000; talc, titanium dioxide (E171); iron oxide, yellow (E172), iron oxide, red (E172).

Kif jidher Exforge u l-kontenut tal-pakkett

Exforge 5 mg/80 mg pilloli huma tondi u sofor skuri b' "NVR" fuq naħha u "NV" fuq in-naħha l-oħra. Daqs approssimattiv: dijametru 8.20 mm.

Exforge 5 mg/160 mg pilloli huma ovali u sofor skuri b' "NVR" fuq naħha u "ECE" fuq in-naħha l-oħra. Daqs approssimattiv: 14.2 mm (tul) x 5.7 mm (wisa').

Exforge 10 mg/160 mg pilloli huma ovali u sofor čari b' "NVR" fuq naħha u "UIC" fuq in-naħha l-oħra. Daqs approssimattiv: 14.2 mm (tul) x 5.7 mm (wisa').

Exforge jiġi f'pakket li jkun fihom 7, 14, 28, 30, 56, 90, 98 jew 280 pillola u pakket b'ħafna li jinkludu 4 kartuniet, kull wieħed fih 70 pillola, jew 20 kartuna, kull waħda b'14 -il pillola. Il-pakketti kollha huma disponibbli b'folji standard; barra minn hekk il-pakketti b'56, 98 u 280 pillola huma disponibbli f'folji ipperforati li jinqasmu f'doži uniċi.

Mhux il-pakketti tad-daqsijiet kollha jistgħu jkunu għall-bejgħ f'pajjiżek.

Detentur tal-Awtorizzazzjoni għat-Tqegħid fis-Suq

Novartis Europharm Limited
Vista Building
Elm Park, Merrion Road
Dublin 4
L-Irlanda

Manifattur

Novartis Farma S.p.A.
Via Provinciale Schito 131
80058 Torre Annunziata (NA)
L-Italja

Novartis Farmacéutica S.A.
Gran Via de les Corts Catalanes, 764
08013 Barcelona
Spanja

Novartis Pharma GmbH
Roonstraße 25
D-90429 Norimberga
Il-Ġermanja

Novartis Pharma GmbH
Sophie-Germain-Strasse 10
90443 Nuremberg
Il-Ġermanja

Għal kull tagħrif dwar din il-mediċina, jekk jogħġibok ikkuntattja lir-rappreżentant lokali tad-Detentur tal-Awtorizzazzjoni għat-Tqegħid fis-Suq:

België/Belgique/Belgien

Novartis Pharma N.V.
Tél/Tel: +32 2 246 16 11

България

Novartis Bulgaria EOOD
Тел.: +359 2 976 98 28

Česká republika

Novartis s.r.o.
Tel: +420 225 775 111

Danmark

Novartis Healthcare A/S
Tlf: +45 39 16 84 00

Deutschland

Novartis Pharma GmbH
Tel: +49 911 273 0

Lietuva

SIA Novartis Baltics Lietuvos filialas
Tel: +370 5 269 16 50

Luxembourg/Luxemburg

Novartis Pharma N.V.
Tél/Tel: +32 2 246 16 11

Magyarország

Novartis Hungária Kft.
Tel.: +36 1 457 65 00

Malta

Novartis Pharma Services Inc.
Tel: +356 2122 2872

Nederland

Novartis Pharma B.V.
Tel: +31 88 04 52 111

Eesti

SIA Novartis Baltics Eesti filiaal
Tel: +372 66 30 810

Ελλάδα

Novartis (Hellas) A.E.B.E.
Τηλ: +30 210 281 17 12

España

Novartis Farmacéutica, S.A.
Tel: +34 93 306 42 00

France

Novartis Pharma S.A.S.
Tél: +33 1 55 47 66 00

Hrvatska

Novartis Hrvatska d.o.o.
Tel. +385 1 6274 220

Ireland

Novartis Ireland Limited
Tel: +353 1 260 12 55

Ísland

Vistor hf.
Sími: +354 535 7000

Italia

Novartis Farma S.p.A.
Tel: +39 02 96 54 1

Κύπρος

Novartis Pharma Services Inc.
Τηλ: +357 22 690 690

Latvija

SIA Novartis Baltics
Tel: +371 67 887 070

Dan il-fuljett kien rivedut l-ahħar f'**Sorsi oħra ta' informazzjoni**

Informazzjoni dettaljata dwar din il-medicina tinsab fuq is-sit elettroniku tal-Aġenzija Ewropea għall-Mediċini: <http://www.ema.europa.eu>.

Norge

Novartis Norge AS
Tlf: +47 23 05 20 00

Österreich

Novartis Pharma GmbH
Tel: +43 1 86 6570

Polka

Novartis Poland Sp. z o.o.
Tel.: +48 22 375 4888

Portugal

Novartis Farma - Produtos Farmacêuticos, S.A.
Tel: +351 21 000 8600

România

Novartis Pharma Services Romania SRL
Tel: +40 21 31299 01

Slovenija

Novartis Pharma Services Inc.
Tel: +386 1 300 75 50

Slovenská republika

Novartis Slovakia s.r.o.
Tel: +421 2 5542 5439

Suomi/Finland

Novartis Finland Oy
Puh/Tel: +358 (0)10 6133 200

Sverige

Novartis Sverige AB
Tel: +46 8 732 32 00